

MAN EN PA EN WANPORON IOANEJ.

¹ MAJAN kotier ni tapi o, a majan kotier ren Kot, a majan me udan Kot. ² I me kotikot ren Kot ni tapi o. ³ I me dipijou karoj tapi kidar, o jota man meakot mia, me kaidin i kotin wiadar. ⁴ Maur mi re a; o iei maur o marain en aramaj. ⁵ A marain o me dakarada rotorot, a rotorot jota linan kila. ⁶ Aramaj amen me pakadarador jan ren Kot ad a Ioanej! ⁷ I me pwara don kadede, pwen kadede marain o pwe karoj en pojon pweki i. ⁸ Kaidin i me marain o, a a kin kadede marain o. ⁹ Iei marain melel, me pwara don jappa, ap kamaraini aramaj karoj. ¹⁰ I me kotier jappa, o i me jappa tapi kidar, a jappa jaja i. ¹¹ A koti don udan japwilim a, a japwilim a kan me jan i. ¹² Karoj, me kajamo i, a kotiki on ir manaman, en wiala jeri en Kot, ir, me pojon mar a, ¹³ Me kaidin ipwidi jan nta, de inon en uduk, de inon en ol o, pwe ipwidier jan ren Kot. ¹⁴ Majan me wia uduk ala o kotikot re atail, o kitail kilaner a linan, linan dueta linan en Ieroj eu jan ren Jam o, me dir en mak melel. ¹⁵ Ioanej me kadede i nil laudeda indada: Iei i, me i padaki wei: Me pan kotido mur i, iei me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ¹⁶ Pwe kitail karoj ale jan nan audepa a mak japan potopot. ¹⁷ Pwe kapun me kokido jan Mojej, a mak o melel jan Iejuj Krijtuj. ¹⁸ Jota me kilaner Kot kokodo, Ol ieroj ta, me kin kotikot pan kupur en Jam o, i me kotin kajaledar i. ¹⁹ A met en Ioanej a kadede, ni men Juj kadarala jan Ierujalem jamero o lepit oko, pwen idok re a: Ij koe? ²⁰ I ari kotin kadede; a jota likam; a kotin kadede: Kaidin Krijtuj nai. ²¹ Irail idok re a: A ij? Eliaj komui? A majani: Kaidin nai i. Komui jaukop o? A japen: Kaidin. ²² Irail ap indan i: A ij

komui? Pwe jen japen irail me kadar kit dor. Da me komui kadedeki pein komui? ²³ A majani: Nai nil eu, me likelikwir jili nan jap tan: Kaineneda al en Kaun o, duen jaukop Iejaia majanier! ²⁴ A irail pakadaradoer jan ren Parijār akan. ²⁵ Irail ap idok re a indada: Da me komui wia paptaijiki, ma komui kaidin Krijtuj, o kaidin Eliaj, o pil kaidin jaukop o? ²⁶ Ioanej japen irail majani: Nai me paptaijiki pil, a amen kin kotikot nan pun omail, me komail jaja. ²⁷ Iei i me kotido mur i, me nai jowar on, en lapwada jal en japwilim a jut. ²⁸ Mepukat wiauier Petapara palilan Iordan, waja Ioanej kin wia paptaij ia. ²⁹ Mandan ran o a majani Iejuj a koti don i ap majani: Kilan Jippul en Kot, me kin wawei dip en jappa! ³⁰ Iei i, me i padaki wei: Ol amen pan kotido mur i iei, me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ³¹ A nai jo aja i, a pwe i en janjal don Ijrael, iei me i kokido paptaijiki pil. ³² A Ioanej kadede majani: I kilaner Nen o kotidido jan nanlan ni mom en muroi kotikot re a. ³³ A nai jo aja i, a me porone ia don wia paptaijiki pil, iei me kotin majani on ia: Me koe pan kilan. Nen piridi jok poa, o kotikoteta re a, iei i, me kin wia paptaijiki Nen jarau. ³⁴ A i kilanadar ap kadedeki, me iei Japwilim en Kot. ³⁵ Mandan ran o Ioanej pil kotida waja o, o na tounpadak riamen ian i. ³⁶ A ni a udial Iejuj kotikot kokodo, ap majani: Kilan Jippul en Kot! ³⁷ A tounpadak riamen ronadar a majan, ap idauen wei Iejuj. ³⁸ Iejuj ap kotin jaupeido majani ara idedauen, ap kotin majani on ira: Da me koma rapaki? Ira potoan on: Rapi (iet wewe: Jaunpadak), ia waja re kin kotikot ia? ³⁹ A kotin majani on ira: Kodo kilan! Ira ap poto don kilaner waja, me a kotikot ia, ap mimieta re a ni ran o. Mepukat wiauier impan auer kaeijok. ⁴⁰ Andreaj, ri en Jimon Petruj amen re ra, me ronadar jan ren Ioanej ap idedauen i. ⁴¹ I me diaradar maj udan ri a Jimon, indai on i: Je diaradar Mejiaj (iet wewe: Krijtuj). ⁴² I ap kalualan i ren Iejuj. A Iejuj lao

majani i, ap majani: Jimon, koe nain Iona, koe nok adaneki Kepaj (iet wewe: Paip). ⁴³ Mandan ran o a pan kotilan Kaliläa, Iejuj ap kotin diaradar Pilipuj, majani on i: Idauen ia do! ⁴⁴ Pilipuj men Petjaida, kanim en Andreaj o Petruj. ⁴⁵ Pilipuj diaradar Natanael, ap indan i: Je diaradar i, duen me Mojej intiniedier nan puk en kapun o jaukop akan: Iejuj men Najaret, japwilim en Iojep. ⁴⁶ A Natanael indai on i: Pala maukot pan kak pwarada jan Najaret? Pilipuj indan i: Kodo kilan! ⁴⁷ Iejuj kotin majani Natanael koko don i, ap majani duen i: Kilan, ol melem en Ijrael amen, me jota kin widin. ⁴⁸ Natanael potoan on i: Re kotin mani ia jan ia? Iejuj kotin japen majani on i: Mon Pilipuj a eker uk edo, ni om mod pan tuka pik o, I kilan uk ada. ⁴⁹ Natanael japen potoan on i: Rapi, ir me Japwilim en Kot, ir me Nanmarki en Ijrael. ⁵⁰ Iejuj kotin japen majani on i: Pweki I indai on uk, me I kilan uk ada pan tuka pik o, iei me koe pojonki, a koe nok kilan me lapa jan mepukat. ⁵¹ A kotin majani on i: Melem, melem I indai on komail, jan met komail pan kilan nanlan a ritida o tounlan en Kot akan dauda o daudi pwarado ren Nain aramaj.

2

¹ A NI kajilu en ran kamadip en kapapaud wiaui Kana nan Kaliläa; a in en Iejuj kot waja o. ² Iejuj o japwilim a tounpadak kan me pil luke don kamadip o. ³ Arail wain lao rojelar, in en Iejuj ap majani on i: Jolar arail wain. ⁴ Iejuj kotin majani on i: Li, menda re om? Ai anjau jaikenta leler. ⁵ In a ap majani on papa kan: Komail wiada mekaroj, me a pan kotin majani on komail. ⁶ Ari, potel takai wonu mi waja o, en Juj akan ar men dopedop lole. Eu me laude on metreten riau de jilu. ⁷ Iejuj kotin majani on irail: Komail idip on pil en potel akan! Irail ari kodiada lel au ar. ⁸ A ap kotin majani on irail: Deukada, wala ren me

kaun en konot: Irail ap wala. ⁹ Kaun en konot lao jon kij pil, me wia wain la, o jo aja, a idipi jan ia, a papa kan, me idip pil da, aja. Kaun en konot ap ekeredo ol kamod o, ¹⁰ Indan i: Aramaj karoj kin kida maj wain mau, toun kamadip lao medilar, re kin kida, me jota non mau. A komui kin nekinekid wain mau lel met. ¹¹ I met tapidan kilel akan, me Iejuj kotin wiadar Kana nan Kalilaa, o kotin kajaleda a linan, o japwilim a tounpadak kan pojonla i. ¹² A murin met a kotidilan Kapernaum, i o in a, o ri a ol akan, o japwilim a tounpadak kan, ari, jota non ran toto, me re kotikot waja o. ¹³ A paja en Juj akan me korendor, a Iejuj kotidalan Ierujalem. ¹⁴ A kotin majani nan im en kaudok men netinet en kau, o jip, o muroi, o men wiliandi moni me momod ia. ¹⁵ Ap kotin wiakida men wokiwok jal akai, ap woki ir jan nan im en kaudok ianaki jip o kau akan, o moni en jaunwiliandi a kotin kajapokela o kotin wukedidi tepel akan. ¹⁶ Ap kotin majani on men netinet en muroi kan: Wawei jan met met akan, o der wiakidar tanpaj en Jam ai im en net eu! ¹⁷ A japwilim a tounpadak kan tamanda me intinidier: Limpok on tanpaj omui me kajor ia dier. ¹⁸ Juj oko ap jafen indan i: Kilel da, me kom kadedeki on kit, me komui manaman on, en wiada mepukat? ¹⁹ Iejuj kotin jafen majani on irail: Palana pajan im en kaudok wet, a pon jili pon I pan kauada. ²⁰ Juj oko ap indada: Par naulwonu me im en kaudok wet wiaui kidar, a pon jili pon komui pan kaua kida? ²¹ Ari, tanpaj en pali war a, me a kotin majanie kida. ²² A lao iajadar jan a matalar, japwilim a tounpadak kan ap tamandar, me a kotin majanier mepukat. Irail ari pojon kijin likau kan o majan, me Iejuj kotin majaniadar. ²³ Ni a kotikot Ierujalem ni paja, ni kamadip o, me toto pojonla mar a, ni ar kilaner kilel akan, me a kotin wiadar. ²⁴ A Iejuj jota kotin liki on ir pein i, pwe a kotin mani irail karoj. ²⁵ O a jota mau on,

meamen en kadede *on* i aramaj amen, pwe pein i kotin mani lol en aramaj.

3

¹ ARAMAJ amen mia, kijan Parjār akan, me mar a Nikodemuj, me jaumaj amen ren Juj akan, ² Me poto don i ni pon o, katiti *on* i: Rapi, je aja, me komui jaunpadak amen, me tapido jan ren Kot, pwe jota, me kak wia kilel akan due me komui kotin wiada, ma Kot jo *ian*. ³ Iejuj kotin japen majani *on* i: Melel, melel I indai *on* uk, meamen jo ipwi japal, jota pan kak kilan wein Kot. ⁴ Nikodemuj potoan *on* i: Iaduen aramaj laud pan kak ipwidi? A pan kak pur *on* nan kaped en in a, ipwidi *jan*? ⁵ Iejuj kotin japen: Melel, melel I indai *on* uk, meamen jo ipwiki pil o nen, a jota kak pedelon *on* nan wein Kot! ⁶ Me ipwiki uduk, iei uduk, a me ipwiki Nen, iei nen. ⁷ Koe der puriamuiki, me I katitiki *on* uk: Komail en ipwi japal. ⁸ An kin pein ipip jili, o koe kin ron nil a, a koe jaja, waja a tapi *jan* ia o waja a ko *on* ia; iduen amen amen, me ipwiki Nen. ⁹ Nikodemuj japen indai *on* i: Iaduen mepukat kak wiaui? ¹⁰ Iejuj kotin japen majani *on* i: Jaunpadak en Ijrael amen koe, a koe jaja duen mepukat? ¹¹ Melel, melel I indai *on* uk, me je ajadar, iei me je kin indada, o me je kilaner, iei me je katitiki, a komail jota kin kamelele at kadede. ¹² Ma I katitiki *on* komail men pa, a komail ap jota kamelele, a iaduen, komail pan kamelele, ma I katitiki *on* komail men nanlan? ¹³ Jota meamen, me kodala nanlan, i eta, me kodido *jan* nanlan, Nain aramaj, me kin mimieta nanlan. ¹⁴ Duen Mojej me kauadar jerpent amen nan jap tan, iduen Nain aramaj pan kakauda. ¹⁵ Pwe meamen pojonla i, jota pan lokidokila, a en aneki maur joutuk. ¹⁶ Pwe iet duen Kot kotin kupura jappa, me a kotikidoki japwilim a Ieroj, pwe karoj, me pojonla i, ender jalonala, a en aneki maur

joutuk. ¹⁷ Pwe Kot me kotin porone don jappa japwilim a Ol, kaidin en kadeikada jappa, a pwe jappa en kamauri kila i. ¹⁸ Me pojon i, jota pan pakadeikada, a me jo pojon i, iei pakadeikadar, pweki a jota pojon mar en japwilim en Kot ieroj. ¹⁹ A iet kadeik o, marain pwara don jappa, a aramaj pok on rotorot mon marain, pweki ar wiawia kan me jued. ²⁰ Pwe amen amen, me wiawia jued, kin kailonki marain, o jota kin pwara don marain, pwe a wiawia kan de janjaleda. ²¹ A me wiawia mekel, kin ko don marain, pwe a wiawia kan en janjaleda, me re tapi jan ren Kot. ²² Murin mepukat Iejuj o japwilim a tounpadak kan kotilan jap en Iudaa ap kotikot ia wia paptaij. ²³ A Ioanej pil wia paptaij Enon koren ion Jalim, aki pil toto mi waja o, irail ari koieila paptaijela. ²⁴ Pwe Ioanej jaikenta lokidokilar nan imaten. ²⁵ En Ioanej a tounpadak kan o ol en Juj amen ap akamaiki pena duen kamakelekel. ²⁶ Irail ari ko don ren Ioanej indan i: Rapi, me kot re omui palilan Iordan, me komui kin kadede, majani, a kin wia paptaij o karoj kin pwarala re a. ²⁷ Ioanej japen majani: Aramaj amen jota kak aneki meakot, ma a jo aneki jan nanlan. ²⁸ Komail pein kadede kin ia, me i indada: Kaidin Krijtuj nai, pwe nai me pakatarador mo a. ²⁹ Me li amen kijin nin on, iei ol kamod. A kompoke pan ol kamod kin u roneron perenki nil en ol kamod; ari, iei ai peren unjokala. ³⁰ I en kakairida, a nai en kakairidi. ³¹ Me kotido jan poa, i me poedi karoj, a me kijan jappa, iei men jappa, o a kin kajokajoia duen jappa. A me kotido jan nanlan, me poedi karoj, ³² O me a kilanada o ronada, iei me a kin kadedeki, a jota me kamelele a kadede. ³³ A me kamelele a kadede, kin kadede, me Kot me mekel. ³⁴ Pwe i, me Kot kotin poronedor, kin kida en Kot a majan, pwe Kot jota kotikida Nen ki men jon. ³⁵ Jam me kotin kupura japwilim a Ol o kotiki oner ni lim a meakaroj. ³⁶ Me pojon japwilim a Ol, aneki maur joutuk. A me jota pojon

japwilim a Ol, jota pan kilan maur, a onion en Kot pan mimieta re a.

4

¹ KAUN lao kotin mani, me Parijär akan ronadar, me Iejuj kin wiada tounpadak kan o paptaij toto jan Ioanej, ² Ari, pwe jota me pein Iejuj kotin paptaij, japwilim a tounpadak kan ta, ³ Ap kotila jan Iudäa, kotin purelan Kaliläa. ⁴ A a kotin weid nan wein Jamaria. ⁵ I ap kotilan kanim en Jamaria eu, me adaneki Jikar, koren ion jap, me Iakop ki on na ol Iojep. ⁶ Iei waja en Iakop a parer eu mia. Iejuj ari nirekila a japajapal, ap kaipokedi pon parer o, ari mepukat wiauier impan auer kawonu. ⁷ A li en Jamaria amen ap kodon idip pil ia. Iejuj kotin majani on i: Kido lim ai kij pil en! ⁸ Pwe japwilim a tounpadak kan ko on nan kanim, pan netiada jak arail. ⁹ Li en Jamaria ap indan i: Iaduen, komui kijan men Juj, ap poeki pil re i? Pwe nai li en Jamaria amen, pwe Juj akan jota kin waroki on men Jamaria. ¹⁰ Iejuj kotin japen majani on i: Ma koe aja duen kijakij jan ren Kot o ij i, me indan uk: Kido lim ai kij pil en, koe pan poeki re a, a ap pan ki on uk pil memaur. ¹¹ Li o indan i: Main, jota japwilim omui men idip pil, a parer me lol, a ia waja, kom pan idip jan ia pil memaur? ¹² De komui lapa jan jam at Iakop, me kotiki on kit er parer en, o pein nima jan, o na kan, o na man akan? ¹³ Iejuj kotin japen majani on i: Karoj, me nima jan pil wet, pan pur on men nim pilada. ¹⁴ A meamen, me nima jan pil, me I ki on i, pan jolar men nim pilada kokolata, pwe pil, me I kin ki on, pan pot loli kujukujudan maur joutuk. ¹⁵ Li o ap indai on i: Main, kom kotiki on ia kijan pil o, pwe i en jolar men nim pil, o jolar kodo o idipa jan met! ¹⁶ Iejuj kotin majani on i: Koweï ukedo om paud! ¹⁷ Li o japen indada: Jota ai paud. Iejuj kotin majani on i: Melel om lokaia: Jota ai paud. ¹⁸ Pwe om paud me limen maj kokodo, a kaidik om

paud, me koe paudeki met; iei meel, me koe indada. ¹⁹ Li o indan i: Main, i ap ajaer, me jaukop amen komui. ²⁰ Jam at akan kaukaudok pon nana wet, a komail kin inda dene Ierujalem eta waja me aramaj en kaudok ia. ²¹ Iejuj kotin majani on i: Li, kamelele ia, a korendor anjaun omail pan jolar kaukaudok on Jam pon nana wet, pil jota Ierujalem. ²² Komail kin jaja, me komail kin kaukaudok on. A kit aja, me je kaukaudok on, pwe kamaur pwarado jan ren men Juj akan. ²³ A anjau korendor, ari a leler, me toun kaudok meel akan pan kaudok on Jam ni Nen o meel, pwe iei ta jon en toun kaudok kan, me Jam pil kotin kupura. ²⁴ Nen eu Kot, a me kaudok on i, ren kaudokki Nen o meel. ²⁵ Li indai on i: I aja, me Mejiaj pan kotido, me maraneki Krijtuj. I lao kotido, a pan katiti on kit meakaroj. ²⁶ Iejuj kotin majani on i: Nai i, me lokelokaia on uk. ²⁷ A japwilim a tounpadak kan ap purodo, puriamui a majan on li amen. Ari jo, jota me indada: Da me re kotin kainoma, de da me re kotin mamajani on i? ²⁸ Li o ap pwilikidi potel en pil o, ap koieilan kanim o kajoi on aramaj akan: ²⁹ Kodo, kilan aramaj amen, me kajale on ia karoj, me i wiadar, ma i kaidin Krijtuj? ³⁰ Rap koieila jan nan kanim o potodo re a. ³¹ Ni anjau ota japwilim a tounpadak kan poeki re a, potoan on: Rapi, re kotin konot! ³² A kotin majani on irail: Kan ai kijin mana mia, me komail jaja. ³³ Tounpadak kan ap kajokajoi nan pun arail: Muein amen wa don i jak. ³⁴ Iejuj kotin majani on irail: Wiawia kupur en me kadar ia do, o kapwaiada japwilim a dodok, iei kan ai, ³⁵ Komail jota kin indada: Jaunipon paieu mi mon rak? Kilan, I indai on komail, jarada, kilan matuel o pwe a malar. ³⁶ Me dolun kin pwaipwai o nanak on maur joutuk, pwe ira karoj, me kamorok o me dolun en peren pena. ³⁷ Pwe ni mepukat kajoi o pwaidar: Amen me kin kamokamorok, a amen me kin dolun. ³⁸ I kadar komail wei, en dolun pena, me komail

jo doke, Akai me dodoker, a komail me id aneki arail rak.
³⁹ Men Jamaria toto kijan kanim o pojonla i pweki kajoi en li o, me kadede: A kotin kajale *on* ia karoj, me i wiadar.
⁴⁰ Men Jamaria kan lao pokon *don* i, rap poeki re a, en kotikot re 'rail. I ari kotikot ia *pon* ria *pon*. ⁴¹ A me toto me pojonlar pweki a majan, ⁴² Ap indan li o: Je pojon kila kaidin om kajoi, pwe je pein ronadar o weweki, me i melez Jaunkamaur pan jappa. ⁴³ Murin ran riau Iejuj kotila *jan* waja o, kotilan Kaliläa. ⁴⁴ Pwe pein Iejuj kotin kadedeki, me jaukop amen jota kin mau nan udan jap we. ⁴⁵ A lao kotilan Kaliläa, men Kaliläa me kajamo i, pwe re ian kilaner me a kotin wiadar Ierujalem ni kamadip o, pwe re toun ian kamadip. ⁴⁶ Iejuj ari kotin pure *don* Kana nan Kaliläa, waja a kotin kapikila pil wain. A monjap amen mia, me na ol jomau nan Kapernaum. ⁴⁷ A lao ronadar, me Iejuj koti *don* Kaliläa *jan* Iudäa, ap poto *don* re a, poeki i en kotidi, kakelada na ol, pwe a koren ion mela. ⁴⁸ Iejuj ap kotin majani *on* i: Ma komail jo kilan kilel o manaman akan komail jota pan pojon. ⁴⁹ Monjap potoan *on* i: Main kotidi mon nai jeri mela! ⁵⁰ Iejuj kotin majani *on* i: U kowei, noum ol memaur. Ari aramaj o pojon majan o, me Iejuj kotin majani *on* i ap koieila. ⁵¹ A ni a kodila, a ladu kan me tu *on* i, kajoi *on* i, me na putak mauredar. ⁵² I ap kalelapok re 'rail: Anjau da me a pikikidi maur? Irail indan i: Aio ni auer kaiju karakar ko janer. ⁵³ Jam o ap ajadar, me i anjau, me Iejuj kotin majani *on* i: Noum ol memaur. I ari o na kan me pojonla i. ⁵⁴ Iet kilel kariau, me Iejuj kotin wiadar ni a koti *don* Kaliläa *jan* Iudäa.

5

¹ MURIN mepukat ran lapalap eu en Juj oko pwaida; Iejuj ap kotilan Ierujalem. ² Len pil eu mi Ierujalem impan im en jip, me ad a Petejda ni lokaia en Ipru; im limau mi

impa, ³ Me jomau toto mi lole: Me majkun, o me danidan, o me motor mia, auiaui lao pil o pan mokimokid. ⁴ Pwe akai anjau tounlan amen kin koti don le o kamokideda pil o, a meamen me madan tion maj nan pil o ni a mokimokid, iei me kin maureda jan a jomau kan karoj, me mi re a. ⁵ A aramaj amen mia, me jomauki par jileijokwalu. ⁶ Iejuj lao kotin majani men et a wonon, ap kotin mani, me a wonon anjau warai, ap kotin majani on i: Koe jo men kelailada? ⁷ Ol jomau potoan on i: Main, jota nai aramaj, me pan wa ia di won ni pil o anjaun a mokideda. Pwe ni ai kokodi, amen kin madan mo i. ⁸ Iejuj ap kotin majani on i: Uda, ale ki om, kokowei! ⁹ Aramaj o ap madan kelailadar, kida ki e, alu wei, a ran o ran en japat. ¹⁰ Juj oko ap indai on me kelailadar: Ran wet ran en japat. A jota pun koe en wewa jili ki om. ¹¹ A japen irail: Me kakela ia da, majani on ia: Ale ki om koko wei! ¹² Irail ap kalelapok re a: Ij aramaj o me indai on uk: Ale ki om kokowei? ¹³ A me kelailadar jaja i, pwe Iejuj kotila janer, pwe pokon mi waja o. ¹⁴ Kadekadeo Iejuj kotin diaradar i nan im en kaudok o ap kotin majani on i: Kilan, koe kelailadar, koe der pil wia dip, pwe me jued kot jan maj de ko don uk! ¹⁵ Aramaj o ap koieila, kaireki Juj oko, me Iejuj kakeladar i. ¹⁶ I me Juj oko ap raparapaki Iejuj, o majamajan, pwen kamela i, pweki a kotin wiadar meakan ni ran en japat. ¹⁷ Iejuj kotin japen irail: Jam ai kin dodok kokodo, a nai pil ian dodok. ¹⁸ I me Juj oko ap majamajan melemel, en kamatala i, pweki a kotin kawela ran en japat o pil majani, me dene Kot Jam a, o a kaparoki on pein i Kot. ¹⁹ Iejuj ap kotin japen majani on irail: Melemel melemel I indai on komail, a jota kak, Na en pein wia mekot, pwe i eta, me a kilan ren Jam, me a wiada. Pwe me a kin wiada, iei me Na pil kin wiada. ²⁰ Pwe jam pok on Na o kajanjale on i karoj, me pein i kin wiada. O a pan kajale on i wiawia kan, me lapa jan met akan, pwe

komail en puriamui kila. ²¹ Pwe duen Jam kin kapikampirida me melar akan, kamaur ir ada, iduen Na pil kamaureda me a mauki. ²² Pwe jota me Jam kin kadeikada, pwe a kotiki on Na kadeik o. ²³ Pwe karoj en wauneki Na, dueta ar wauneki Jam. Me jota wauneki Na, jota kin wauneki Jam, me kadar i dor. ²⁴ Melel, melel I indai on komail, meamen ron ai padak o pojon, me kadar ia do, a aneki maur joutuk. A a jota pan panalan kadeik o, pwe a japale jan mela japal on maur. ²⁵ Melel, melel I indai on komail, anjau kokodo, iei a leler, me melar akan pan ronada nil en Nain Kot, a me ronadar pan maureda. ²⁶ Pwe duen Jam a udan maur, iduen a ki on Na, en pil udan maur. ²⁷ O a kotiki on i manaman, en kaunda kadeik o, pweki Nain aramaj i. ²⁸ Der puriamuiki met, pwe anjau kokodo me irail, me mi nan joujou kan, pan ron nil a. ²⁹ Irail ap pan pwarada: Me wiadar me mau, en maureda, pwen memaur, a me wiadar mejued, en maureda, pwen panalan kadeik o. ³⁰ Jota me I kak wiada jan pein nai, duen me I kin ron, iduen I kin kadeikada, o ai kadeik me pun, pwe I jota kin rapaki injen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. ³¹ Ma I kadede pein nai, ai kadede jota melel. ³² Amen me kadede ia, a I aja melel, me a kadede ia me melel. ³³ Komail me ilakilan Ioanej, i ari me kadede melel. ³⁴ A I jota kin ale kadede ren aramaj, a iet me I indawei, pwe komail en dorola. ³⁵ I me jer umpul o marain eu, a komail men perenki a marain anjau kij. ³⁶ A ai kadede me lapa jan en Ioanej. Pwe dodok kan, me Jam o kotiki on ia, I en kapwaiada, iei dodok kan, me I kin wiawia, me kadede ia, me Jam kadar ia dor. ³⁷ A Jam, me kadar ia dor, pein i kadede ia. Komail jota ronadar nil a, o jota kilan mom a. ³⁸ O a majan jota kin kot re omail, pwe komail jota pojon, me a kadarador. ³⁹ Komail kin kalelapok nan kijin likau kan, pwe komail lamelame, me maur joutuk mi lole. Ari, iei irail, me kin kadede ia. ⁴⁰ A

komail kan ko don ia, pwe komail en aneki maur. ⁴¹ I jota kin mauki ale wau ren aramaj akan. ⁴² I aja komail, limpok en Kot jota kin mi re omail. ⁴³ I kodo ni mar en Jam ai, a komail jota kin kajamo ia. A ma amen pan kokido pein ad a, komail pan kajamo i. ⁴⁴ Pala komail kak pojoni ni omail nononki wau ren aramaj, ap jota rapaki wau jan ren Kot. ⁴⁵ Der kiki on, me I pan mpäkin komail ren Jam, amen me kin mpäkin komail: Mojej, me komail kin kaporoporeki. ⁴⁶ Pwe ma komail pojoni Mojej, komail pan pojoni ia, pwe i me intiniedier duen nai. ⁴⁷ A ma komail jo kamelele a intin kan, pala komail pan kamelele ai padak kan?

6

¹ MURIN mepukat Iejuj kotin kotela le en Tiperiaj nan Kaliläa. ² A pokon kalaimun me idedauen i pweki ar kilaner kilel akan, me a kotin wiai on me jomau kan. ³ Iejuj ap kotidala pon dol o, kaipokedi waja o ren japwilim a tounpadak kan. ⁴ A paja o, ran lapalap en Juj oko me korendor. ⁵ Iejuj lao kotin majanda majani pokon kalaimun koko don i, ap kotin majani on Pilipuj: Ia waja, jen neti jan ia kijin mana, pwe mepukat en mana? ⁶ A kotin majani mepukat, pwen kajonejon i. Pwe pein i mani, me a pan wiada. ⁷ Pilipuj potoan on i: Prot me denar riepuki jota pan itar on irail, pwe amen amen en tunole ekij. ⁸ Andreaj, japwilim a tounpadak amen, ri en Jimon Petruj potoan on i: ⁹ Kijin putak amen mia, me a loPON en prot limau o mam riamen, a jota katepa ren me toto. ¹⁰ Iejuj kotin majani: Kamod on irail edi! Ari, waja o me reen. Impan ol limekid ap mondi. ¹¹ Iejuj ap kotikida loPON ko, a lao laolaoki, ap kotin nek on irail me mondi, pil dueta mam oko, irail lao metilar. ¹² Irail lao metier, a kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Ki pena me lua, pwe ekij der lokidokila! ¹³ Irail ap ki pena kopou eijokriau

kijan lopon ko, me luadi murin arail mana. ¹⁴ Aramaj akan lao kilaner kilel o, me Iejuj kotin wiadar, re ap indada: Melel i Jaukop o, me pan pwara don jappa. ¹⁵ Iejuj lao kotin mani, me re pan poto don i, pwen kajapwiladan i Nanmarki, ap pil kotidalan nin dol o, kotin kelepala. ¹⁶ A lao jautik pena, japwilim a tounpadak kan ap kotilan ni oror, ¹⁷ Kereda pon jop pot, kotela kokolan Kapernaum. A lao waja ponier, Iejuj jaikenta ian irail. ¹⁸ A jed me iluken, pwe an me ma. ¹⁹ Irail jeijeji kila mail eijoklimau de rieijok, rap kilanada Iejuj a kotikotido pon jed koren ion jop, irail ap majapwekadar. ²⁰ A kotin majani on irail: Nai i komail der majak! ²¹ Irail ap men kajamo i pon jop o, a jop o madan milar ni jap o, me re ko on ia. ²² A mandan ran o pokon o, me mi palilan le, lao kilaner, me jota apot jop mi waja o, pwe i eta, me japwilim a tounpadak kan keredan poa, o me Iejuj jota ian japwilim a tounpadak kan kotidan pon jop o, pwe a tounpadak kan kola kelep. ²³ A pil akai kijin jop me pwarado jan Tiperiaj, tana don waja o, me re manamana ia, murin Kaun o kotin laolao. ²⁴ Aramaj akan lao kilaner, me Iejuj jolar kotikot ia, o japwilim a tounpadak kan pil jo, rap dake jop pot kolan Kapernaum, raparapaki Iejuj. ²⁵ Irail lao diaradar i palilan le, ap potoan on: Rapi iad me re kotido? ²⁶ Iejuj kotin japen irail majani: Melel, melel I indai on komail, komail kin rapakin ia kaidin pweki kilel akan, me komail kilan, a pweki komail kanala kijin prot ap metier. ²⁷ Komail der dokki mana, me kin ola, a dokki mana me kin mimieta on maur joutuk, me Nain aramaj pan ki on komail, pwe i me Kot Jam kileledier. ²⁸ Irail ap potoan on i: Da me jen wiada, pwen kapwaiada en Kot a dodok kan? ²⁹ Iejuj kotin japen majani on irail: Iet en Kot a dodok: Komail en pojon i, me a kadarado. ³⁰ Irail ari potoan on i: Kilel da, me re kotikida, pwe jen kilan o pojon ir? Da me re kotin wiada? ³¹ Jam at akan me

kanala mana nan jap tan o, duen a intinidier: A kotiki on irail prot jan nanlan, en kanala. ³² Iejuj ap kotin majani on irail: Melel, melel I indai on komail, kaidin Mojej, me ki on komail prot jan nanlan, a Jam ai kin ki on komail prot melel jan nanlan. ³³ Pwe me kodido jan nanlan, o ki on jappa maur, iei prot en Kot. ³⁴ Irail ap indan i: Main, kotiki don kit prot wet kaukaule! ³⁵ Iejuj kotin majani on irail: Prot en kamaur nai, me ko don ia jolar pan men manadar, o me pojon ia, jolar men nim piladar. ³⁶ A I indai on komail er, komail kilan ia er, ap jo pojon la. ³⁷ Karoj me Jam ki on ia, pan ko don ia, a me ko don ia, I jota pan kajela. ³⁸ Pwe nai kodido jan nanlan, kaidin pwen wiada injen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. ³⁹ Pwe iet kupur en me kadar ia do, karoj me a ki on ia er, I ender kajela amen, pwe I en kamaureda ni ran nik o. ⁴⁰ A iet kupur en Jam ai, amen amen, me kin kilan Na o pojon i, en aneki maur joutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴¹ Juj oko ap lipanedeki i, pweki a kotin majani: Nai prot, me kodi jan nanlan. ⁴² Irail indada: Kaidin i Iejuj nain lojep? A jam a o in a je aja. Ari, daduen a indada: I kodido jan nanlan? ⁴³ Iejuj kotin japen majani on irail: Komail der lipaned nan pun omail! ⁴⁴ Jota me pan kak ko don ia, ma Jam, me kadar ia dor, jota kainonido i. A I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴⁵ A intinidier nan jaukop akan: Irail karoj pan ale padak jan ren Kot. Amen amen me ronadar o padakki ren Jam, kin ko don ia. ⁴⁶ Ari, kaidin pweki meamen kilan Jam; i eta, me kodo jan ren Kot, i me kilaner Jam. ⁴⁷ Melel, melel I indai on komail, me pojon ia, iei me aneki maur joutuk. ⁴⁸ Prot en maur nai. ⁴⁹ Jam omail oko, me kanala mana nan jap tan o, ir ari melar. ⁵⁰ Met prot, me kodido jan nanlan, meamen kin kan jan i, jota pan mela. ⁵¹ Nai prot maur, me kodido jan nanlan, meamen kan jan prot wet, pan memaur kokolata. Prot, me I pan kida, iei uduk ai, me i pan kida en

kamaur kida jappa. ⁵² Juj oko ari akamaiki pena indada: Iaduen men et pan kak ki on kit uduk a jen kan? ⁵³ Iejuj ap kotin majani on irail: Melel, melel I indai on komail, ma komail jota pan kan uduk en Nain aramaj o nim nta, jota maur omail. ⁵⁴ Me kin kan uduk ai o nim nt' ai, iei me aneki maur joutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁵⁵ Pwe mana melel uduk ai, o pil melel nt' ai. ⁵⁶ Me kin kan uduk ai o nim nt' ai, iei me podidi on ia o nai podidi on i. ⁵⁷ Duen Jam ieiaj kadar ia do, o nai memaureki Jam, iduen me kan uduk o nt' ai, pan meaureki nai. ⁵⁸ Iet prot, me kodido jan nanlan, kaidin duen jam omail akan, me kanala mana ap mela, a meamen kin kan prot wet, pan memaur kokolata. ⁵⁹ Mepukat a kotin majani wei nan jinakoke, ni a kotin kawewe nan Kapernaum. ⁶⁰ Ari, me toto ren japwilim a tounpadak kan, me ronadar mepukat indada: Padak pot et meid apwal! Ij me kak ron? ⁶¹ Iejuj lao kotin ani nan kupur a, me japwilim a tounpadak kan lipanedeki mepukat, ap kotin majani on irail: Komail makaraki mepukat? ⁶² A ma komail pan kilan Nain aramaj kodala waja, me a kaujon ia maj o? ⁶³ Nen me kin kamaureda, a uduk jota katepa. Padak kan, me I kin padapadaki on komail, iei Nen o maur. ⁶⁴ A akai mi re omail, me jo pojon. Pwe Iejuj kotin mani, me jo pojon o me pan panala i. ⁶⁵ A kotin majani: I me I indaki on komail, jota me kak ko don ia, ma Jam jota kainonido. ⁶⁶ Jan ni anjau o japwilim a tounpadak kan toto mueiwei jan o jolar idauen i. ⁶⁷ Iejuj ap kotin kainoma ren ekriamen oko: Komail pil pan kola? ⁶⁸ A Jimon Petruj ap japen i: Main, ij me je en ko on? Pwe ar majan akan iei maur joutuk. ⁶⁹ A kit pojonlar o ajaer, me ir me Jaraui en Kot. ⁷⁰ Iejuj kotin japen irail: Kaidek komail ekriamen, me I piladar, a amen komail me tewil amen. ⁷¹ A kotin majaniada duen Iudaj Ijkarriot nain Jimon, pwe i amen ren ekriamen oko, me pan panala i.

7

¹ MURIN mepukat Iejuj kotin kakan jili Kaliläa, pwe a jolar men kakan jili Iudäa, pweki Juj oko majamajan kamatala i. ² A ran lapalap en Juj oko;iei ran en im en tan tuka korendor. ³ Ri a ol akan ap indai on i: Kom kotiwei kotilan Iudäa, pwe omui tounpadak kan en pil udial omui wiawia kan, me kom kin wiawia. ⁴ Pwe jota me kin wiada meakot waja rir, ma a men indand jili. Ma komui wia mepukat, en kajanjale on jappa. ⁵ Pwe ri a ol akan pil jota pojon i. ⁶ Iejuj ap kotin majani on irail: Ai anjau jaikenta leler, a omail anjau mia anjau karoj. ⁷ Jappa jota kak kailonki komail, a nai me a kin kailonki, aki I kin kadede, me a wiawia kan me jued. ⁸ Komail kodalan kamadip et, I jota pan kodalan kamadip et, pwe ai anjau jaikenta leler. ⁹ A kotin majani on irail mepukat, ap kotikotita Kaliläa. ¹⁰ A ri a ol akan lao jamalar, i ap pil kotidalan kamadip, ap jo janjal a duen me rir. ¹¹ Juj akan ari rapaki i ni kamadip o indada: Ari, ia waja a kotikot ia? ¹² A aramaj akan lokolokaia toto duen i, pwe akai indada: Me mau men. A akai me indada: Kaidin, pwe a kin kaweid japun aramaj. ¹³ Jota me lokaia janjal duen i, pweki ar majak Juj oko. ¹⁴ Lao lel ailepan kamadip o, Iejuj ap kotin kodalan im en kaudok o kaukaweweda. ¹⁵ A Juj akan ap puriamui kila indada: Da duen men et aja wewe en kijin likau, pwe a jota ian padakki. ¹⁶ Iejuj ap kotin japen irail majani: Kaidin ai padak, me I kin kida a en me kadar ia do. ¹⁷ Meamen wiawia kupur a, pan weweki ai padak, ma a ren Kot, de jan ren pein nai. ¹⁸ Me kin padapadak jan ni pein i, kin rapaki pein wau i, a me kin rapaki wau en me kadarala i,iei me melel o jota man jued kot pit. ¹⁹ Kaidin Mojej, me ki on komail kapun o, a jota amen komail kin kapwaiada kapun o? A da me komail rapakiki kame ia la? ²⁰ Aramaj oko japen indada: Koe me tanwar en tewil, ij me rapaki

kame uk ala? ²¹ Iejuj kotin japen majani on irail: Dok taieu, me I wiadar, a komail puriamui kila. ²² Mojej ki on komail er jirkomjaij, a kaidin tapi jan ren Mojej, pwe jan ren jam akan, a komail kin jirkomjaij aramaj ni ran en japat. ²³ Ari ma aramaj amen ale jirkomjaij ni ran en japat, pwe kapun en Mojej ender japunala, a komail kin juede kin ia, pweki ai kakelailada aramaj pon ni ran en japat? ²⁴ Der kadeikada duen pali liki, a komail kajau ni tiak en kadeik pun. ²⁵ Men Ierujalem kai ap inda: Kaidin i, me re raparapaki en kamela? ²⁶ A kilan, a padapadak janjal, a re jota man lokaia on i, de muein jaumaj akan ajaer mau, me i Krijtuj? ²⁷ Ari, je ajaer, waja men et ko jan ia, a Krijtuj lao kotido jota me pan aja waja, me a pwarado jan ia. ²⁸ Iejuj ap kotin kapitie laudeda kawewe nan im en kaudok majani: Komail aja ia o waja I ko jan ia. Ari, kaidin pein nai, me I kokido, a me kadar ia dor, me melel, me komail jaja. ²⁹ A I aja i, pwe I kodo jan re a, o i me kadar ia dor. ³⁰ Irail ap jon jaikidi i, a jota me jair i, pwe a anjau kaikenta leler, ³¹ Aramaj toto jan nan pokon o pojonla i indada: Iaduen, Krijtuj lao pwarado, a pan wia kilel toto jan mepukat, me men et wiadar? ³² Parijär akan ronadar, me aramaj akan lokelokaia mepukat duen i. Jamero lapalap o Parijär akan ap kadarala papa kan, en jaikidi i. ³³ Iejuj ap kotin majani: I pan mi re omail anjau motomot. I ap pan kola ren me kadar ia do. ³⁴ Komail pan rapakin ia, ap jota diar, a waja, me I pan mi ia, komail jota pan kak on. ³⁵ Juj oko ap inda nan pun arail: A pan kola ia, pwe jen jolar diar i? A pan kola ren me jalonalar ren men Krik kan, kaukawewe on men Krik? ³⁶ Iaduen majan en, me a indada: Komail pan rapakin ia, ap jota diar, a waja, me I pan mi ia, komail jota pan kak on? ³⁷ Ni ran en kamadip a nikilar, ni ran lapalap o, Iejuj kotida, kapitie laudeda majani: Meamen men nim piladar, i en ko don ia nim. ³⁸ Me pojon ia, duen kijin

likau kan indada, *jan nan war a pil memaur pan pwilipwili jan ia.* ³⁹ Mepukat a kotin majani duen Nen, me irail, me pojon i, en tunole; pwe Nen jaikenta pakadarado, aki lejuj jaikenta linanlar. ⁴⁰ Ari, akai *jan nan pokon o ni ar ronadar majan pukat ap indada: Melel Jaukop o.* ⁴¹ A akai indada: Krijtuj men et! A akai indada: Da, Krijtuj pan pwarado *jan Kalilää?* ⁴² Kaidin kijin likau me inda, me Krijtuj pan wan Dawid o kijan men Petleem, kanim o, me Dawid kotikot ia? ⁴³ Irail ap liak toror pajan pweki i. ⁴⁴ A akai men jaikidi i, a jota me jair i. ⁴⁵ A papa ko ap pure don ren jamero lapalap o Parijär akan. Irail ari idok re irail: Da me komail jota wakido? ⁴⁶ A papa ko japen: Jota man aramaj amen padapadak duen men et. ⁴⁷ Parijär oko ap japen irail: Komail pil pakodaular? ⁴⁸ Iaduen jaumaj de Parijär amen pojonla i? ⁴⁹ A aramaj pukat, me jo aja kapun o, re rialar. ⁵⁰ Nikodemuj kij arail ap indan irail: ⁵¹ Iaduen, atail kapun pil kin kadeikada aramaj amen mon a ron o aja *jan pein i duen a wiawia?* ⁵² Irail japen indan i: Iaduen, komui pil kijan men Kalilää? Rapaki o kilan, me jota jaukop amen ko *jan Kalilää.* ⁵³ Amen amen ap purelan deu a.

8

¹ IEJUU ap kotidala pon dol Oliwe. ² A nin joran a kotin pure don on nan im en kaudok. Aramaj karoj ap pokon don i. I ari kaipokedi kaukawewe on irail. ³ A jaunkawewe o Parijär akan wa don i li amen, me diarokadar ni a kamal. Irail kidan i nan pun arail. ⁴ Ap indan i: Jaunpadak, li men et diarokadar ni a kamal. ⁵ A Mojej majani on kitail nan kapun o, jen kate jon en. A komui, da me komui majani? ⁶ A mepukat re indan i, pwen kajonejon i, pwe ren kak impimpaiki i meakot. A Iejuj kotin idiokidi, intinieki on nani pwel jondin lim a. ⁷ A ni ar poden kalekalelapok re a, a ap kotin denida majani on irail: Ari, me jota dip

a nan pun omail, a pan tapiada kate i. ⁸ A pil kotin idiokidi intiniedi on nan pwel. ⁹ Irail lao ronadar met, rap mulikidar tentelwei, me laud maj lel me tikitik o. A Iejuj kelepela, li eta, me mi re a. ¹⁰ Iejuj lao kotin denida o jota majani meamen, li eta, ap majani on i: Ia me karaun uk edi kan? Jota me kadeik uk ada? ¹¹ A potoan on: Jota Main. Iejuj ap kotin majani on i: I jota pil pan kadeik uk ada. Kowei, koe der pil wiada dip! ¹² Iejuj ap pil kotin padaki on irail majani: Nai marain en jappa. A me kin idauen ia, jota pan weid ni rotorot, pwe marain en maur pan mi re a. ¹³ Parijär oko ap indai on i: Komui kadede pein komui; ari, omui kadede jota melez. ¹⁴ Iejuj kotin japen majani on irail: Ma I kadede pein nai, ari melez ai kadede, pwe I aja, waja I kodo jan ia o waja I koko on ia, a komail jaja, waja I ko jan ia o waja I koko on ia. ¹⁵ Komail kin kadeikada duen pali uduk, a jota meamen, me I kin kadeikada. ¹⁶ Ari jo ma I kadeikada, ai kadeik pan melez, pwe I jota kin kelep, pwe nai o Jam, me kadar ia dor. ¹⁷ A pil intinidier nan omail kapun, me kadede en aramaj riamen me melez. ¹⁸ Nai me kin kadede pein nai o Jam, me kadar ia dor, kin kadede ia. ¹⁹ Irail ap indai on i: Ia Jam omui? Iejuj kotin japen: Komail jota aja nai, pil jota Jam ai. Ma komail aja ia, komail pil pan aja Jam ai. ²⁰ Majan pukat Iejuj kotikida nan pera en moni, ni a kotin kaukawewedar nan im en kaudok o. A jota me koledi i, pwe a anjau jaikenta leler. ²¹ Iejuj pil kotin majani on irail: I kokola, a komail pan rapakin ia o mela ni omail dip akan, a waja, me I pan kola ia, komail jota pan kak on. ²² Juj oko ap indada: A pan kamela pein i, pweki a inda: A waja, me I pan kola ia, komail jota pan kak on? ²³ A kotin majani on irail: Komail kijan men pa, a nai kijan men poa. Komail kijan jappa et, a nai kaidin kijan jappa et. ²⁴ Iei me I indaki on komail, komail pan mela ni omail dip akan, pwe ma komail jota kamelele ia, komail pan mela ni omail dip

akan. ²⁵ Irail ap indai on i: Ij koe? Iejuj kotin majani on irail: Me I indawei maj o, i eta. ²⁶ Me toto I men padaki on komail o kadeikada, ari jo, me kadar ia do me meles. A I kin kajoia on komail, me I ronadar re a. ²⁷ Irail ari jaja, me a kotin kajoia on irail duen Jam a. ²⁸ Iejuj ap kotin majani on irail: Komail lao kauadar Nain aramaj, komail ap pan aja, me nai i, o me I jota wia mekot jan pein nai. A duen Jam, me padaki on ia er, iduen I kin kajoia wei. ²⁹ Me kadar ia do, kin ieian ia, a jota lokit ia la, pwe I kin potin wia, me a kupura mauki. ³⁰ Ni a kotin majani mepukat, me toto ap pojoni i. ³¹ Iejuj ap kotin majani on Juj oko, me pojoni i: Ma komail pan podidi on ai padak, nan ai tounpadak meles komail. ³² O komail pan ajala meles, o meles pan kamaio komail da. ³³ Irail japen i: Wan Apraam kit, jota me je lidui jan maj kokodo. A iaduen, komui indada: Komail pan maioda? ³⁴ Iejuj kotin japen irail majani: Meles, meles I indai on komail, meamen; me wiawia dip, i me ladun dip. ³⁵ A ladu o jota pan mimieta nan im o, na eta pan mimieta. ³⁶ Ari, ma Na pan kamaio komail da, komail pan maioda meles. ³⁷ I aja, me wan Apraam komail, a komail kin rapaki, en kame ia la, pwe ai padak jota kin podidi on komail. ³⁸ Me I kilan ren Jam ai, iei me I inda wei, a komail kin wiawia, me komail ronada ren jam omail. ³⁹ Irail japen indan i: Jam at Apraam. Iejuj kotin majani on irail: Ma komail nain Apraam, jeri kan, komail pan wia duen en Apraam a wiawia kan. ⁴⁰ Ari, met komail kin rapaki kame ia la, aramaj amen, me kajoi on komail meles, me I ronadar ren Kot, i me Apraam jota wiadar. ⁴¹ Komail kin kapwaiada wiawia kan en jam omail. Irail ap indan i: Kaidik kit ipwin nenek. Jam at me ta men Kot. ⁴² Iejuj kotin majani on irail: Ma Kot Jam omail, komail pan pok on ia, pwe I kodo jan ren Kot, kaidik jan pein nai, me I kokido, pwe i me kadar ia do. ⁴³ Da me komail jota weweki ai padak? Pweki omail

jota kak ron ai padak. ⁴⁴ Komail tapi *jan* ren jam omail tewil, o inon en jam omail, me komail men wiada. Nan i men kamela men *jan* ni tapi o, o a jota dadaurata melez, pwe jota man melez mi re a, ni a lalal likam, a kin kida *jan* pein audepa, pwe i me likam men o jam en likam o. ⁴⁵ A komail jota kamelele ia, pweki I padaki *on* komail melez. ⁴⁶ Ij re omail, me kak indan ia, me dip ai mia? A ma I kajoi melez, menda komail jo pojon? ⁴⁷ Men ren Kot kin ron en Kot a majan akan. Komail ari jota *ron*, pwe kaidin me ren Kot komail. ⁴⁸ Juj oko japen indan i: Kaidik meid melez, koe men Jamaria amen o tanwar en tewil. ⁴⁹ Iejuj kotin majani: Kaidik tanwar en tewil *nai*, pwe I wauneki Jam ai, a komail kin *kijan* ia wau i. ⁵⁰ I jota kin rapaki pein wau i, amen mia, me kin raparapaki o kadeikada. ⁵¹ Melez, melez I indai *on* komail, meamen kapwaiada ai padak, jota pan mela kokolata. ⁵² Juj oko ap indai *on* i: Je ap ajaer, me koe tanwar en tewil. Apraam melar, pil jaukop akan, a koe me inda: Meamen kapwaiada ai padak, jota pan mela kokolata, ⁵³ Da, komui me lapa *jan* jam at Apraam, me matalar, pil jaukop akan, me matalar? Ij me komui pein wia kin uk? ⁵⁴ Iejuj kotin japen: Ma I pein kaka kin ia, ai kaka me mal. A Jam ai, me kaka kin ia, me komail kin inda: I atail Kot. ⁵⁵ Komail ari kaikenta aja i, a I aja i, a ma I inda, me I jaja i, I pan me likam amen dueta komail. A I aja i o kapwaiada a majan akan. ⁵⁶ Jam omail Apraam peren kida, me a pan kilan ai ran. I ari kilaner ap peren kidar, ⁵⁷ Juj oko ap indan i: Par limeijok kaik dau po 'mui, a kom kilaner Apraam? ⁵⁸ Iejuj kotin majani *on* irail: Melez, melez I indai *on* komail, I mier mon Apraam. ⁵⁹ Irail ap rik takai, pwen kajuk i, i ap kotin oki *jan* irail pein i, kotila *jan* nan im en kaudok o.

9

¹ IEJUU lao kotin daulul, ap majani aramaj amen me majkun jan a ipwidi. ² Japwilim a tounpadak kan ap idok re a potoan on: Rapi, ij me wiadar dip, i de jam a in a, pweki a ipwidi majkun? ³ Iejuj kotin japen: Kaidik i me wiadar dip, pil kaidik in a de jam a, a pwe en Kot a wiawia kan en kajanjal kida i. ⁴ I en kapwaiada wiawia kan en me kadar ia do arain anjaun ran, pwe pon pan kodo, i anjau jolar amen kak dodok. ⁵ Arain ai mi jappa, nai marain en jappa. ⁶ A lao kotin majanier met, ap likidi nani pwel, wiakida pwel madak irijki maj a. ⁷ Majani on i: Kolan pil en Jiloa (iet wewe: Pakadarado), opinok ia! I ari kola opinok, ap puredo kilanada waja. ⁸ A men imp a kan, o me ian kilanadar, me a men poekipoek amen maj o, rap indada: Kaidik i, me wonon poekipoeki? ⁹ Akai me inda: I met; a akai me inda: Likamata i, a pein i indada: Nai i. ¹⁰ Irail ari indan i: Iaduen por en maj om akan a kapad pajan? ¹¹ A japen indada: Aramaj amen me adaneki Iejuj, me wiadar pwel madak, irijki maj ai, majani on ia: Kolan pil en Jiloa, opinok ia! I ari kola opinok, ap kilanada waja. ¹² Irail ap idok re a: Ia i? A japen: I jaja. ¹³ Irail ap kalualan ren Parijär akan me majkun maj. ¹⁴ Ari, ni ran en japat, me Iejuj kotin wiadar pwel, kapad pajan por en maj a kan. ¹⁵ Parijär akan pil idok duen me a kilan kida waja. A japen irail: A ki on pwel ni por en maj ai, i ap opinok, nai ari kilanada waja. ¹⁶ Parijär kai ap inda: Aramaj men et kaidik men ren Kot, aki a jota apwali ran en japat. Akai indada: Daduen, aramaj dipan amen kak wia kilel pukat? Irail ari liak toror pajan. ¹⁷ Irail pil kalelapok ren me majkun o: Da me koe lamelame duen i? Pwe a kapad pajan maj om? A japen: Jaukop amen i. ¹⁸ Men Juj oko ap jota kamelele, me a ipwiki wei majkun, ap kilanada waja. Irail lao ekeredo jam o in en me kilanada waja. ¹⁹ Irail idok re 'ra: Nouma

ol men et, me komail indinda, me a ipwiki wei majkun? Iaduen a narada waja anjau wet? ²⁰ Jam a in a japen ir indada: Je aja, me nait ol et, me ipwiki wei majkun. ²¹ A je jaja duen a narada waja o me kapad pajan por en maj a. A malar, kainoma re a, a pan pein jakaraki i. ²² Jam o in a inda mepukat, pweki ar majak Juj oko. Pwe Juj oko inauki pena, ma meamen pan kadede me i Krijtuj a pan lokidokila jan nan jinakoke. ²³ I me jam o in a indada kida: A malar, kainoma re a. ²⁴ Irail ap eker aramaj majkun kariapak indai on i: Wauneki Kot, je aja, me aramaj men et me dipan amen, ²⁵ A japen ir indada: I jaja, ma i me dipan amen de jo. I eta me i aja, me nai me majkun maj o, i ap potoan naradar waja. ²⁶ Irail ap pil idok re a: Da me a wiai on uk? Iaduen a kapad pajan maj om? ²⁷ A japen irail: I indai on komail er, a komail jota ron? Da me komail pil men ronki? Komail pil pan a tounpadak ala? ²⁸ Irail kaurureki indada: A tounpadak amen koe, a kit tounpadak en Mojej akan. ²⁹ Kit aja, me Kot majani on Mojej. A lap o je jaja, waja a ko jan ia. ³⁰ Aramaj o japen indan irail: Meid kapuriamui! I me kapad pajan maj ai kat, a komail jaja, waja a koti jan ia. ³¹ Kitail aja, me Kot jota kin mani me dipan akan. A meamen, me lan Kot, o dadaurata kupur a, iei me a kin kotin mani. ³² Jan maj kokodo jota me ronadar, me meamen kapad pajan maj en me ipwiki wei majkun. ³³ Ma men et jota me ren Kot, a jota pan kak wia meakot. ³⁴ Irail japen indan i: Koe me ipwiki wei dip akan a koe ap padaki on kit? Irail ari kajela i. ³⁵ Iejuj lao kotin manidar, me re kajela i, a lao majani i, ap kotin majani on i: Koe kin pojon Nain Kot? ³⁶ A japen potoan on: Main, ij i pwe i en pojon i? ³⁷ Iejuj kotin majani on i: Koe me kilan i. A iet i, me kajokajoi on uk. ³⁸ A japen i: Main, i pojonlar, i ari kaudok on i. ³⁹ Iejuj kotin majani: I kodon kadeik nan jappa et, pwe me jo kilan waja, en kilanada, a me kilan

waja, en majkunla. ⁴⁰ A Parijär akan, me mi re a, ronadar a majan pukat, re ap peidok re a: Da, kit me pil majkun? ⁴¹ Iejuj kotin majani on irail: Ma komail majkun, jota pan dip omail. A komail indada: Je kilekila waja, iei me omail dip pan mimietaki.

10

¹ MELEL, melel I indai on komail, me jo weid nan wanim, pedelon on nan deun jip, a dauda waja toror, iei men lipirap o men kuli. ² A me kin pedelon pan wanim, iei jilepan jip o. ³ Iei me jilepan wanim o kin ritinada mo a; a jip akan kin ron nil a; i me ekereki na jip akan ad arail, kare irail wei. ⁴ A kin kapedoi na jip akan, ap tion mo 'rail, o jip akan kin idedauen i, pwe re anlar nil a. ⁵ A re jota pan idauen, me re jan, pwe re pan tan jan, pwe re jan nil arail. ⁶ Iejuj kotin majani on irail karajeraj pot et, a irail jota weweki mepukat, me a kotin majani on irail. ⁷ Iejuj pil kotin majani on irail: Melel, melel I indai on komail: Nai wanim en jip akan. ⁸ Karoj, me pwarador mo i, iei lipirap o men kuli, o jip akan jota kin ron irail. ⁹ Nai wanim o, a meamen pedelon re i, pan kamaurela o diar mana purepure. ¹⁰ Lipirap kin kodon pirapela, o kamela, o kaokaoe, a nai kodo, pwe irail en ale maur, kakairida kokolata. ¹¹ Nai jilepa mau; a jilepa mau kin tonmeteki on na jip akan maur i. ¹² A me kin pwaipwai o me jota udan jilepa, o me kaidin udan na jip oko, iei me ninar kidi en wel kokodo, ap kajela jip oko, tandau, a kidi en wel jaikidi jip oko, kamueit ir pajan. ¹³ Me pwaipwai o kin tandau, aki a pwaipwai, o jota injenoki jip oko. ¹⁴ Nai jilepa mau, o I aja nai kan, o nai kan pil aja ia. ¹⁵ Duen Jam o aja ia, iduen I aja Jam, o I tonmeteki on jip akan maur i. ¹⁶ A pil akai nai jip, me jo kijan nan kel wet, mepuko I pil pan wado, o re pan ron nil ai, o a pan pwin taieu o jilepa me ta men, ¹⁷ Iei me

Jam pok on ia, pwe I kidi maur i, pwe I en pur on ale. ¹⁸ Jota me ki jan ia, pwe pein nai kidi. I manaman on kidi maur i, I pil manaman on kapure don ia. Kujoned pot et I aleer jan ren Jam ai. ¹⁹ Iei me Juj oko ap pil liak toror pajan pweki majan pukat. ²⁰ Me toto re 'rail indada: A tanwar en tewil o iakalar. Menda komail ron i? ²¹ Akai me indada: Kaidik padak en tanwar en tewil pukat, da, tewil pan kak kapad pajan maj en me majkun amen? ²² A ran en ijimaj en im en kaudok wiaui nan Ierujalem, i anjaun kapau. ²³ A Iejuj kotikot jili nan im en kaudok, nan palan en Jalomo. ²⁴ Juj oko kapili pena i indan i: Arai da komui pan okioki jan kit? Ma komui Krijtuj, en kadede on kit janjal! ²⁵ Iejuj kotin majani on irail: I indai on komail er, a komail jota pojon dodok kan, me I wiadar ni mar en Jam ai, iei me kin kadede ia. ²⁶ A komail jota pojon, pwe komail kaidik kijan nai jip, duen me I indai on komail er. ²⁷ Nai jip oko kin ron nil ai, a I aja irail a re kin idauen ia. ²⁸ A I ki on irail maur joutuk, a re jota pan jalonala kokolata, o jota, me pan ki jan irail nan pa i. ²⁹ Jam ai, me ki on ia irail, me lapa jan meakaroj, o jota me pan kak ki jan irail ni lim en Jam ai. ³⁰ Nai o Jam me ta men. ³¹ Juj oko ap pil rik takai, pwen kajuk i. ³² Iejuj kotin japen irail: Dodok mau toto, me I kajale on komail er jan ren Jam o, a menia dodok ren mepukat, me komail kate kin ia? ³³ Juj oko ap japen i: Kaidik dodok mau eu, me je kate kin komui, a pweki lalaue, o pweki aramaj amen koe, me wia kin pein uk Kot, ³⁴ Iejuj kotin japen irail: A jo intinidier nan omail kapun: I indada, komail kot akan, ³⁵ Ari, ma a kin wia kin ir kot, me aleer majan en Kot, pwe kijin likau kan jota kak japunala; ³⁶ A komail kin inda kin i, me Jam a kajarauialar, o kadara don jappa, koe lalaue, pweki ai indada: Japwilim en Kot nai? ³⁷ Ma I jo wiawia dodok kan en Jam ai, komail der kamelele ia. ³⁸ A ma I kin wiawia, komail en pojonki dodok kan, ma komail jota

pojon ia, pwe komail en aja o pojón, me Jam ai podidi on ia, o nai podidi on i. ³⁹ Irail ap pil jon jaikidi i. I ari piti jan ni pa 'rail. ⁴⁰ O kotin purelan palilan Iordan, waja Ioanej kin wia paptaj ia maj; I ari kotikot waja o. ⁴¹ A me toto pokon don i indada: Ioanej jota wiadar kilel eu; a melel eta karoj, me Ioanej majanieki men et. ⁴² A me toto pojónla i waja o.

11

¹ OL amen jomaudar ad a Lajaruj, men Petanien, kanim en Maria o ri a li Marta. ² Iei Maria, me keieki potik Kaun o, o limwieki a pwilipeipei aluwilu a, me ri a ol Lajaruj jomaudar. ³ Ri a li ko ari kadar won i kaireki won i: Main, kotin mani, me re pok on me jomaudar. ⁴ Iejuj lao mani, ap kotin majani: Kaidik jomau en mela eu met, a pweki linan en Kot, pwe Nain Kot en kalinana kila. ⁵ Iejuj kotin kupura Marta, o ri a li, o Lajaruj. ⁶ A lao kotin manier, me a jomaudar, i ari kotikoteta waja o pon ria pon. ⁷ Ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Kitail pan purelan Iudäa. ⁸ Japwilim a tounpadak kan potoan on i: Rapi, Juj oko apton men kajuk ir, a re pan kotin purelan ia? ⁹ Iejuj kotin majani: Jo auer eijokriau ni ran eu? Meamen alialu ni ran, jota pan dipikelekel, aki a ninar marain en jappa. ¹⁰ A meamen alialu ni pon, a pan dipikelekel, aki marain jota mi re a. ¹¹ A kotin kajoiada mepukat, ap majani on irail: Kompoke patail Lajaruj mairelar, a I kokolan kapirida i. ¹² A japwilim a tounpadak kan indan i: Main, ma a mairelar, a pan maureda. ¹³ Ari, Iejuj kotin majanieda duen a melar, a irail kiki on, me a majanieda duen a mair en kamol. ¹⁴ Iejuj ap janjal majani on irail: Lajaruj melar, ¹⁵ A I peren kida, me I jota mi waja o pweki komail, pwe komail en pojónla. Ari, kitail en koko wei re a! ¹⁶ Tomaj, me pil ad a Didimuj, ap indai on warok tei kan: Kitail en pil kokola, pwen ian i mela. ¹⁷ Iejuj lao kotido, ap

kotin diarada, me a mi nan joujou pon pa pon. ¹⁸ Petanien me koren ion Ierujalem impan mail riau. ¹⁹ A Juj oko me toto ko don Marta o Maria, pwen kamait ira la pweki ri ara ol o. ²⁰ Marta lao ronadar, me Iejuj kotido, ap koieila tu on i. A Maria momod nan im o. ²¹ Marta ap potoan on Iejuj: Main, ma re kotikot met, ri ai ol jota pan mela. ²² Ari jo, i aja meakot re pan kotin poeki ren Kot, Kot pan kotiki on ir. ²³ Iejuj kotin majani on i: Ri om ol pan maureda. ²⁴ Marta potoan on i: I aja, me a pan maureda ni iaj en ni ran nik o. ²⁵ Iejuj kotin majani on i: Nai kamaur o maur, me pojon ia, pan memaureta pil murin a mela. ²⁶ A meamen me maur o pojon ia, jota pan mela kokolata; koe kamelele mepukat? ²⁷ A potoan on i: Ei Main, i pojon, me ir me Krijtuj Japwilim en Kot, me udan pwara don jappa. ²⁸ A lao indada met, ap koieila ren Maria ri a li, moninki on i: Jaunpadak kotidor kainoma uk. ²⁹ A lao ronadar, ap uda, madan wei re a, ³⁰ A Iejuj jaikenta lel on kanim o, pwe a kotikoteta waja Marta tu on i ia. ³¹ Juj oko, me mi re a nan im o, pwen kamait i ala, lao kilanada, me Maria madan uda tan wei, rap idauenla i, indinda: A pan ko on ni joujou, pwen janejan ia. ³² Maria lao lel waja o, o kilan i, ap poridi on ni aluwilu a indan i: Main, ma re kotikot met, ri ai ol jota pan mela. ³³ Iejuj lao majani i janejan, o Juj oko, me ian i kokodo pil janejan, ap kupurola, ³⁴ Majani: Komail pwilikidi ia i? Irail potoan on i: Main, kotido majani. ³⁵ Iejuj kotin tontonir. ³⁶ Juj oko ap inda: Kilan duen a pok on i! ³⁷ A akai ir me indada: A jo kak pan men et me kapad pajan maj en me majkun o, me ol men et ender mela? ³⁸ Iejuj pil kupurola koti don joujou o. A por o ulon nan kijin dol o takai eu mi poa. ³⁹ Iejuj kotin majani: Katapure wei takai en! A Marta, en me melar ri a li, indada: Main, a matalar, pwe a mi met pon pa pon. ⁴⁰ Iejuj kotin majani on i: I jo indai on uk, ma koe pojon, koe pan kilanada linan en Kot. ⁴¹ Irail ap katapure jan takai

o. A Iejuj kotin majanda majani: Jam, I danke komui, me komui mani ia er. ⁴² A i aja, me komui kin mani ia anjau karoj, a pweki pokon o, me u jili, I indaki mepukat, pwe irail en pojon, me komui, me kadar ia do. ⁴³ A lao kotin majani met, ap kapitie laudeta majani: Lajaruj, koieido! ⁴⁴ A me melar o ap pedoido, likau en joujou kidim pena na o pa kan, o maj a me pirapinki pena lim en puto. A Iejuj kotin majani on irail: Lapwada kapitila i! ⁴⁵ Men Juj toto, me ko don Maria, o kilaner, me Iejuj kotin wiadar, pojonla i. ⁴⁶ A akai ir kowe ren Parijär oko, kaire kin irail me Iejuj kotin wiadar. ⁴⁷ Jamero lapalap o Parijär akan ap pokon pena kapun indada: Da me kitail en wiada? Pwe aramaj men et kin wia kilel toto. ⁴⁸ Ma kitail jota pan mokidi on i, karoj pan pojonla i, o men Rom pan kodo, ki jan kitail wei o atail kainok. ⁴⁹ A amen irail ad a Kaipaj, me jamoro lapalap ni par o, indan irail: Komail meid jo lolekona. ⁵⁰ O jota lamelame, me a mau on komail, aramaj ta men en kam kila aramaj akan, pwe kainok pokon ender lokidokila. ⁵¹ A kaidik jan pein i, me a katitiki met, a i me jamero lapalap ni par o, i ari kopada, me Iejuj pan kamataki kainok o. ⁵² A kaidik kainok eta, pwe a pil pan kapokon pena jeri en Kot akan, me mui pajan nin jap akan. ⁵³ Jan ni ran o irail raparapaki en kamatala i. ⁵⁴ Iejuj ap jolar kotikot jili janjal ren Juj oko, pwe a kotilan eu jap impan jap tan ni kanim eu ad a Epren, o kotikot ia ian japwilim a tounpadak kan. ⁵⁵ A paja en Juj oko me korendor, o me toto koeie jan nan jap karoj, kodalan Ierujalem mon paja, pwen kamaui pein irail. ⁵⁶ Irail ari raparapaki Iejuj idedok nan pun arail, ni ar pokopokon nan im en kaudok: Da me komail lamelame, a jota pan ko don kamadip o? ⁵⁷ A jamero lapalap o Parijär akan wiadar kujoned eu, meamen me aja waja a kot ia, i en kajaleda, pwe ren jaikidi i.

12

¹ PON wonu pon mon paja Iejuj kotilan Petanien, waja Lajaruj me melar, kaujon ia, me Iejuj kotin kamauredar jan ren me melar akan. ² Irail ari kaonopada konot, pwe a en kotin kajipon re 'rail; Marta papa, a Lajaruj amen irail me ian I kotikot ni tepel. ³ Maria ap wado paun en men kei eu, udan pil en narde, me kajampwalia, keiedi on ni aluwilu en Iejuj o limwieki a pwilipepei aluwilu a; a im o me dir kila po en men kei. ⁴ Iudaj Ijkariot, amen ren japwilim a tounpadak kan, nain Jimon, me pan panala i, ap indada: ⁵ Da men kei wet jota netilar, kareda denar jilepuki, ap nek on jamama kan? ⁶ Kaidik a pok on me jamama kan, me a idokki met, a pweki lipirap amen i, o jaunkanikid en moni, wewa moni, me aramaj kidar. ⁷ Iejuj ap kotin majani: Der mokidi on i! Pwe a kaonopadan ran en ai pan Jaredi. ⁸ Pwe me jamma kan kin potopot re omail, a nai jota jota kin potopot re omail. ⁹ Juj oko me toto ari ajaer, me a kot waja o, irail ari kodo pweki Iejuj o pil, pwen kilan Lajaruj, me a kotin kamauredar jan ren me melar akan. ¹⁰ Jamero lapalap akan pil raparapaki, en pil kamela Lajaruj. ¹¹ Pwe Juj oko toto kola o pojon Iejuj pweki i. ¹² Mandan ran o aramaj toto, me toun ian kamadip o, lao ron, me Iejuj pan kotilan Ierujalem, ¹³ Ap paledi ran tuka kan o koieila tu on i, nijinijida: Ojiana! Meid iajanai me kotido ni mar en Kaun o Nanmarki en Ijrael! ¹⁴ A Iejuj lao kotin majani ejel pul amen, ap kaipokedi poa, duen a intinidier: ¹⁵ Der majak nain Jion jeripein! Kilan om Nanmarki kotido, kaipokedi pon nain ejel amen. ¹⁶ A japwilim a tounpadak kan jota madan weweki mepukat. A Iejuj lao linanlar, irail ap tamanda mepukat, me indinidier duen i, o me ir wiai on i mepukat. ¹⁷ A pokon o, me ian i ni a kotin molipei Lajaruj jan nan joujou o, ni a kotin kamauredar i jan ren me melar akan, kadede i! ¹⁸ Iei me aramaj kokiieilan i,

pwe irail ronadar, me a kotin wiadar kilel wet. ¹⁹ Parijär oko ap indada nan pun ar: Komail kilan, me komail jota kak wia meakot. Kilan, toun jap akan idauenla i. ²⁰ Akai men Krik ian irail, me koda don kamadip o, pwen kaudok. ²¹ Mepukat ko don Pilipuj, men Petjaida en Kaliläa, poeki re a indada: Main, je men udial Iejuj. ²² Pilipuj ap kodo kaireki Andreaj, a Andreaj o Pilipuj kaireki Iejuj. ²³ A Iejuj kotin japen irail majani: Anjau leler, me Nain aramaj pan kalinanla. ²⁴ Melel, melel I indai on komail, ma wan korn jo moredi on nan pwel o mela, a pan kelepata, a ma a pan mela, a pan kaparapar wa toto. ²⁵ Me pokepoke maur i, pan jalonala; a me tounmeteki maur i pali pa, pan diarada maur joutuk. ²⁶ Meamen papa ia, i en idauen ia! A waja I mi ia, i waja me papa ia, pan pil mi ia. Ma meamen papa ia, i me Jam o pan kajapwilada. ²⁷ I ap lol olar, a da me I en inda? Jam kamaio wei jan ia anjau wet, ari jo, i me I koki don anjau wet. ²⁸ Jam, kalinanada mar omui! Nil eu ap peidido jan nanlan indada: I kalinanadaer, o I pan pil kalinanada. ²⁹ A aramaj akan me u jili me ronadar, indada: A nanjapwe. A akai indada: Tounlan amen me kajoiia on i. ³⁰ Iejuj kotin japen majani: Kaidik pweki nai, me nil wet wiauiwier a pweki komail. ³¹ Met anjau en kadeik en jappa wet. Met kaun en jappa et pan lokidokila. ³² A nai lao lanada jan jappa, I pan kainona don ia karoj. ³³ I me a kotin kokop kidar duen a pan kamatala. ³⁴ Aramaj akan japen i: Je ronadar jan nan kapun o, me Krijtup pan potopoteta, a iaduen, kom kajoiada, me Nain aramaj en kakauda. Ij Nain aramaj men et? ³⁵ Iejuj ap kotin majani on irail: Marain mi re omail anjau kij. Weweid, ni anjau marain mi re omail, pwe rotorot ender kono komail edi. Pwe me kin weweid nan rotorot, kin jaja waja, me a ko on ia. ³⁶ Pojon marain, ni a mimi re omail, pwe komail en jeri en marainla. Iejuj kotin majani mepukat, ap kotila

karukila pein i jan irail. ³⁷ A i me kotin wiadar kilel toto mo 'rail, ari jo, irail jota pojon i, ³⁸ Pwe kokop en jaukop Iejaia en pwaida, me a majani: Kaun o, ij me pojon at kajoi? O ij me lim en Kaun kajanjal on? ³⁹ Irail ari jota kak pojon, pwe Iejaia pil katitiki: ⁴⁰ A kotin karotonala maj arail o kakekaluakala monion arail, pwe ren jo kilanki maj arail, o ajaki monion arail, o wukila, o I en kakel ir ada. ⁴¹ Mepukat Iejaia majanier, ni a kilaner a linan o katitiki i. ⁴² Ari ren jaumaj lapalap me toto, me pojon i, a pweki Parijār akan re jota ponaja i, pwe ren der lokidokila jan nan jinakoke. ⁴³ Pwe re mauki konekon ren aramaj akan mon konekon ren Kot. ⁴⁴ Iejuj kotin kapitie laudeda majani: Me pojon ia, kaidin nai, me a kin pojon, a me kadar ia dor. ⁴⁵ A me kilan ia, a pil kilan, me kadar ia dor. ⁴⁶ I kodon kamaraini jappa, pwe amen amen me pojon ia, ender mimieta nan rotorot. ⁴⁷ A ma meamen ron ai padak kan, ap jota apapwali, I jota kin kadeikada i, pwe I jota kodon kadeikada jappa, a pwen kamaurida jappa. ⁴⁸ Me kaje ia la o jo oke ai padak kan, nan kadeikapa mia: Ai padak, me I kida, i me pan kadeikada i ni ran nik o. ⁴⁹ Pwe I jota padaki wei jan pein nai. A Jam, me kadar ia dor, i me ki on ia er kujoned eu, me I en inda o padakieki. ⁵⁰ O I aja, maur joutuk a kujoned o. Ari, karoj me I padaki wei, I kin padaki duen Jam majani on ia.

13

¹ MON kamadip en paja Iejuj lao kotin manier, me anjaun a pan kotila jan jappa, kotila ren Jam a korendor, duen a kotin kupuramauki japwilim a kan, me mi jappa, iduen a kotin kupura irail lel imwi, ² Ni ar kotin kajipon anjau me tewil ki on er nan monion en Iudaj Ijkariot nain Jimon, en panala i. ³ Iejuj lao kotin manier, me Jam kotiki oner ni lim a kan mekaroj, o me a kotido jan ren Kot, o me a pan kotila ren Kot, ⁴ Ap kotida jan ni kajipon, kotikidi

japwilim a likau en liki ap ale dauel eu pirakidi pein i,
⁵ A wutoki pil nan dal, ap pikikidi widen nä en japwilim
a tounpadak kan, o limwieki dauel, me a piraki pena. ⁶ A
lao kotin lel Jimon Petruj, a ap potoan *on i*: Main, re pan
kotin widen nä i kat? ⁷ Iejuj kotin japen majani *on i*: Koe
kin jaja, me I wia metet, a mur koe pan ajala. ⁸ Petruj
potoan *on i*: Re jota pan kotin widen nä i kat kokolata.
Iejuj kotin japen *i*: Ma I jota widen uk, nan jota pwaij om
re i. ⁹ Jimon Petruj ap potoan *on i*: Main, kaidin nä eta, a
pil pa o mon ai! ¹⁰ Iejuj kotin majani *on i*: Me duduer, jolar
mau *on* omiom o opinok, pwe a makelekeler, a nä eta, me
pan wideut; komail me makelekel, a kaidin karoj. ¹¹ Pwe
a kotin mani, me pan panala i; i me a kotin majanieki:
Kaidin komail karoj me makelekel. ¹² A lao kotin widener
nä ar akan, a kotin pur *on* japwilim a likau en liki. A
pil kaipokedi ni tepel majani *on* irail: Komail ajaer me I
waii *on* komail er? ¹³ Komail kin adane kin ia Jaunpadak
o Kaun, ari me pun, pwe iei nai. ¹⁴ Ari, ma nai, Kaun o
Jaunpadak widen nä omail, komail ari pil widen nä omail
pena. ¹⁵ Pwe I ki *on* komail er janjal mau eu, pwe komail
en kaalemoni ia, o wia, duen I wiai *on* komail. ¹⁶ Melel,
melel I indai *on* komail, ladu me jota laude jan a jaumaj,
de me pakadarado me jota laude jan me kadarado i. ¹⁷ Ma
komail aja mepukat, komail meid pai, ma komail wiada.
¹⁸ Kaidin komail karoj, me I indinda. I aja, me I piladar.
A pwe kijin likau en pwaida: Me ian ia kankan prot, kin
tiaki ia di. ¹⁹ Anjau wet I indai *on* komail mepukat mon
a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en pojon, me nai i.
²⁰ Melel, melel I indai *on* komail, meamen me kajamo, me
I kadar wei, kin kajamo ia, a me kin kajamo ia, kin kajamo,
me kadar ia do. ²¹ Iejuj lao kotin majani wei mepukat, ap
kupurola kadede majani: Melel, melel I indai *on* komail,
amen komail pan pan ia la. ²² Japwilim a tounpadak kan

ap joupei pena o jaja, ij i, me a kotin majanieki. ²³ A amen japwilim a tounpadak kan, me Iejuj kotin kupura mauki, momod ni tepel impan Iejuj. ²⁴ Jimon Petruj ap olol on i, en idok, ij i me a kotin majani. ²⁵ I ap kai on pan kupur en Iejuj potoan on i: Main, ij i? ²⁶ Iejuj kotin japen: Iei i, me I pan ki on kijin prot i lao kaduedier nan dal o. A lao kotin kaduedier kijin prot o, a kotiki on Iudaj Ijkariot nain Jimon. ²⁷ A lao tunole kijin prot o, Jatan ap tilon lole. Iejuj ap kotin majani on i: Wiada madan, me koe pan wiada! ²⁸ A jota, ren me momod ni tepel, aja, da me a kotin majanieki on i met. ²⁹ Pwe akai kiki on, me Iejuj kotin majani on i: Netie don kitail kapwa en kamadip o, de a en ki on me jamama ko meakot, pwe a kin wewa ed en moni. ³⁰ A lao tunoler kijin prot, ap madan pedoi wei, a waja ponier. ³¹ A lao pedoi janer, Iejuj ap kotin majani: Nain aramaj ari linanlar, o Kot me linana kilar i. ³² Ma Kot linan kilar i, Kot ap pan pil kalinanaki pein i. A pan madan kalinanada i. ³³ Jeri ko, I pan ieian komail anjau kij, komail pan rapa kin ia, a duen I indai on Juj akan: Waja me I pan kola ia, komail jota pan kak on. Iei duen I pil indai on komail anjau wet. ³⁴ I ki on komail kujoned kap eu, pwe komail en poke pena, duen I pok on komail er, iei duen komail en poke pena! ³⁵ Pwe i me karoj pan ajaki, me komail ai tounpadak kan, ma komail limpok pena. ³⁶ Jimon Petruj potoan on i: Main, re pan kotila ia? Iejuj kotin japen i: Waja me I pan kola ia, koe jota kak idauen ia anjau wet, a koe pan idauen ia eu ran. ³⁷ Petruj potoan on i: Main, da me i jo kak idauen ir ki met? I pan kajela maur i pweki komui. ³⁸ Iejuj kotin majani on i: Koe pan kajela maur om pweki nai? Melel, melel I indai on uk, mon malek pan kakorot, koe pan kamam kin ia pan me jili pak.

14

¹ MONION omail der padau! Komail kin pojon Kot; en pil pojon ia! ² Nan tanpaj en Jam ai pera toto mia. Ma jo I pan indai on komail. Pwe I kokolan kaonopada deu 'mail, ³ Ma I kola kaonopada deu 'mail, I pan puredo, uk komail don ia. Pwe waja I kin mi ia, komail en pil mi ia. ⁴ A komail aja, waja I kola ia, o komail aja al o. ⁵ Tomaj potoan on i: Main, je jaja, waja re pan kotila ia, o pala je pan aja al o? ⁶ Iejuj kotin majani on i: Nai me al, o melel, o maur, jota me kak kodon Jam, ma jo nai. ⁷ Ma komail aja ia er, komail pil aja Jam ai. A komail aja i jan anjau wet kokolata o kilanadar i. ⁸ Pilipuj potoan on i: Main, kotin kajale don kit Jam, kit ap pan nenenla! ⁹ Iejuj kotin majani on i: Pilipuj, I ieian komail er anjau warai, a koe jo wewe kin ia? Me kilan ia er i me kilanadar Jam. A iaduen om indada: Kajale on kit Jam? ¹⁰ Koe jo kamelele, me nai podidi on Jam o Jam podidi on ia? A padak kan, me I ki on komail, kaidin pein ai, a en Jam, me mi re i, i me kin wiawia dodok pukat. ¹¹ Kamelele ia, nai podidi on Jam, o Jam kin podidi on ia; a ma jo, komail kamelele ia pweki ai wiawia kan. ¹² Melel, melel I indai on komail, meamen pojon ia, a pil pan wiawia dodok kan me I kin wiawia, o a pan wiada, me lapa jan mepukat, pweki I kokola ren Jam. ¹³ A meakot komail pan poeki ni ad ai, iei me I pan wia, pwe Jam en linana kida Na. ¹⁴ Ma komail pan poeki maekot ni ad ai, I pan wia. ¹⁵ Ma komail pok on ia, en kapwaiada ai kujoned akan! ¹⁶ A I pan poeki ren Jam, a i me pan porone don komail amen jaunkamait, pwen mi re omail kokolata. ¹⁷ Nen en melel, me jappa jo kak ale, pwe re jota kilan i pil jota aja i. A komail aja i pwe a kin mi re omail, o a pan mi lol omail. ¹⁸ I jota pan mueid on komail, en japoupou, I pan ko don komail. ¹⁹ Anjau kij jappa jolar pan kilan ia, a komail kin kilan ia. Nai me maur, o i me komail pil pan

memaureki. ²⁰ Ni ran o komail pan aja, me nai podidi on Jam ai o komail podidi on ia o nai on komail. ²¹ Me alear ai kujoned akan o kapwaiada,iei me kin pok on ia, a me kin pok on ia, kin konekon ren Jam ai, a I pan pok on i, o kajanjale on i pein nai. ²² Iudaj, kaidik Ijkariot, potoan on i: Main, iaduen re pan kotin kajanjale on kit pein ir, a on jappa jo? ²³ Iejuj kotin japen majani on i: Ma meamen pok on ia, a pan kapwaiada ai padak kan, a Jam ai pan pok on i, a je pan ko on re a kaukaujon re a. ²⁴ A me jo pok on ia, jota kin kapwaiada ai padak kan. A kaidik ai padak, me komail kin ron, a en Jam o, me kadar ia dor. ²⁵ Mepukat I padaki on komail er ni ai mi re omail. ²⁶ A jaunkamait, Nen jarau, me Jam o pan poronedo ni ad ai, i me pan kawewe on komail mekaroj o kataman kin komail me I padaki on komail er. ²⁷ I mueid on komail popol. Ai popol me I ki on komail, kaidin duen jappa kikida, me I ki on komail. Monion omail der patau, pil der majak. ²⁸ Komail ronadar, me I indai on komail er, I koko wei o pan pure don komail. Ma komail pok on ia, komail pan perenki, me I kokola ren Jam, pwe Jam o me lapa jan ia. ²⁹ Anjau wet I indai on komail er mepukat, mon a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en pojon. ³⁰ I jolar pan kajokajoi toto on komail, pwe kaun en jappa o kokodo, a jota a meakot re i. ³¹ A pwe jappa en aja, me I kin pok on Jam, o me I kin wiawia duen me Jam majani on ia er, kitail en uda kokowei!

15

¹ NAI wain melel pot, a Jam ai jaumat. ² Ra karoj, me podidi on ia, ap jota wa, a kin lepuke jan, a karoj me wa, a kin koko, pwen wa totola. ³ Komail ari makelekel kidar padak, me I ki on komail er. ⁴ Komail podidi on ia o nai on komail. Ra jota kak pein wa, ma a jo podidi on wain, iduen komail, ma komail jo podidi on ia. ⁵ Nai wain pot,

a ra kan komail. Me podidi *on ia o nai on i*, iei i, me kin wawa toto; pwe komail jota kak wia meakot ma jota *nai*. ⁶ Meamen jo podidi *on ia*, pan lokidokila dueta ra, ap monedi; aramaj kin waja ir pena, kaje ir ala nani iai, ir ari pan *ronala*. ⁷ Ma komail podidi *on ia*, o ai padak kan podidi *on komail*, komail pan poeki meakot, me komail mauki, a a pan *pwai on komail*. ⁸ Nan i me Jam ai kalinana kila, omail wawa toto, o komail pan wiala ai tounpadak kan. ⁹ Due Jam o pok *on ia er*, iduen I pil pok *on komail*; komail podidi *on ai limpok!* ¹⁰ Ma komail pan peiki *on ai kujoned* akan, komail pan podidi *on ai limpok*, duen I kin peiki *on en Jam ai kujoned* akan, o podidi *on a limpok*. ¹¹ Mepukat I padaki *on komail er*, pwe ai peren en podidi *on komail*, o omail peren en unjokela. ¹² Nan iet ai kujoned: Komail en poke pena, duen i pok *on komail er*. ¹³ Jota me a limpok laude *jan met*, me pan mueid kila maur i kompokepa kan. ¹⁴ Komail me kompokepa i, ma komail wiawia, me I indai *on komail*. ¹⁵ I jolar kaadaneki komail ladu, pwe ladu jaja, me a jaumaj kin wia. A I kaadane kin komail kompokepa i kan, aki I kajale *on komail er karoj*, me I ronadar *jan ren Jam ai*. ¹⁶ Kaidin komail me pil ia dar, a *nai* me piladar komail o kilele *on komail*, en kokowei kapareda wa, o omail wa en mimieta, pwe karoj, me komail pan poeki ren Jam ni ad ai, a pan kotiki *on komail*. ¹⁷ A iet me I panau kin komail, komail en poke pena! ¹⁸ Ma jappa kailon kin komail, komail en aja, me a kailon kin ia mo omail. ¹⁹ Ma kijan jappa komail, jappa pan pok *on me a*; a komail kaidin kijan jappa, pwe I pil komail dar *jan jappa*, iei me jappa kailon kin komail. ²⁰ Tamatamanda kajoi o, me I kajoi *on komail er*: Ladu me jota laude *jan a jaumaj ma re kame ia er*, re pil pan kame komail. A ma irail pan kapwaiada ai padak, re pil pan kapwaiada omail. ²¹ A mepukat karoj re pan wiai *on komail pweki ad ai*, aki ar jo aja me kadar

ia dor. ²² Ma I jo kodo o padaki *on* irail, nan jota pan dip arail, a met jota peikid pan dip arail. ²³ Me kailon kin ia, pil kin kailonki Jam ai. ²⁴ Ma I jo wiadar dodok kan nan pun arail, me jota amen wiadar, nan jota pan dip arail. A met irail kilaner o kailon kin ia er o pil Jam ai. ²⁵ A mepukat wiauier pwe majan o en pwaida, me intinidier nan arail kapun: Irail kailon kin ia, a jota karepa. ²⁶ A jaunkamait lao kodoer, me I pan kadarado *jan* ren Jam, iei Nen en melez, me kin kodo *jan* ren Jam, i me pan kadede *nai*. ²⁷ A komail pil pan kadede, pwe komail *ian* ia er *jan* ni tapi o.

16

¹ MEPUKAT I padaki *on* komail er pwe komail der makarada. ² Irail pan kaje komail *la jan* nan jinakoke, a eu anjau kokodo, meamen kame komail *la*, pan kiki *on*, me a papa Kot. ³ A mepukat re pan wiari *on* komail, pweki ar jaja Jam o *nai*. ⁴ A mepukat I padaki *on* komail er, pwe anjau lao leler, komail en tamanda, me I indai *on* komail er. A mepukat I jota indai *on* komail er ni tapi o, pwe I ieian komail. ⁵ A met I kola ren me kadar ia do, a jota amen komail kin idok re i: Ia waja kom pan kola ia? ⁶ A pweki ai padaki *on* komail mepukat, monion omail me dir en injenjued. ⁷ Ari jo, I kajoi *on* komail melez, me mau *on* komail I en kola. Pwe ma I jo kola jaunkamait jota pan pwara *don* komail. A ma I kola, I pan kadara *don* komail i. ⁸ A i lao kodo, a pan kajau *on* jappa dip, o pun, o kadeik. ⁹ Duen dip, pweki irail jota pojoni ia. ¹⁰ Duen pun, pweki I kola ren Jam, o komail jolar pan kilan ia. ¹¹ A duen kadeik o, pweki kaun en jappa wet me pakadeikadar. ¹² I men padaki *on* komail me toto, a met komail jota kak *on*. ¹³ A Nen en melez lao pwarado, a pan padaki *on* komail melez akan karoj. Pwe a jota pan padaki *wei jan* nan peini, a mekot a pan *ron*, i me a pan indada. O a pan kajale *on*

komail meakan me pan wiaui. ¹⁴ A pan kalinana ia da, pwe a pan ale me ai o kajale on komail. ¹⁵ Japwilim en Jam meakaroj, iei me pil udan ai. I me I indakier, me a pan ale me ai o kajale on komail. ¹⁶ Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia; o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia, pwe I kola ren Jam. ¹⁷ Japwilim a tounpadak kai ap indada nan pun ar: Dakot met, me a kotin majani on kitail: Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia, o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia, pwe I kokola ren Jam? ¹⁸ Irail ap indada: Dakot murin anjau kij, me a kotin majanieki? Kitail jota weweki, me a kotin majani. ¹⁹ A Jejuj kotin ani, me re men idok re a, ap kotin majani on irail: Komail kakaaki nan pun omail, me I indada: Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia, o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia. ²⁰ Melel, melel I indai on komail, komail pan janejan o mamaiei, a jappa pan pereperen; komail pan mamauk, a omail mauk pan wiki on popol. ²¹ Li o ni a pan naitik kin injenjued, aki a anjau leler; a a lao naitikidier jeri o, a jolar kin tamanda a injenjued, aki a peren kida, me aramaj amen ipwidi on jappa. ²² Pil dueta komail kin injenjued anjau wet. A I pil pan kilan komail o monion omail pan pereperen. A jota me pan atia jan komail omail peren. ²³ A lao ni ran o komail jota pan idok re i meakot. Melel, melel I indai on komail, ma komail pan poeki meakot ren Jam ni ad ai, a pan kotiki on komail. ²⁴ Jan maj kokodo komail jota poeki meakot ni ad ai. Poeki, a komail pan ale; pwe omail peren en unjokela. ²⁵ Mepukat I padaki on komail er ni karajeraj akan. A eu anjau kokodo, me I jolar pan padapadak ni karajeraj, pwe I pan janjal padaki on komail duen Jam. ²⁶ Lao ran o komail pan poeki ni ad ai. A I jota indai on komail, me I pan kapakapa kin komail ren Jam. ²⁷ Pwe Jam pein pok on komail, pweki komail pok on ia er o kamelele, me I kodo jan ren Kot. ²⁸ I

kodo jan ren Jam o kodido jappa; I pil kokola jan nin jappa, kokola ren Jam. ²⁹ Japwilim a tounpadak kan potoan on i: Majani, anjau wet re kin kotin janjal padaki on kit o jolar ni karajeraj. ³⁰ Kit ap ajaer, me re kotin manier meakaroj, o re jota mau on, amen en idok meakot re omui. I me je pojonki, me re kotido jan ren Kot. ³¹ Iejuj kotin japen irail: Komail pojonlar met? ³² Kilan, anjau kokodo, ari a leler, me komail pan kamueit pajan, amen amen nan udan deu a o kaje ia la. I ap pan kelep; ari jo, I jota kin kelep, pwe Jam o ieian ia. ³³ Mepukat I padaki on komail, pwe komail en popole kin ia. Nan jappa komail kin kalokolok, ari jo, komail popol, pwe I kaloedier jappa.

17

¹ IEJUI kotin majani wei mepukat, ap kotin majanda nanlan majani: Jam ai, anjau o leler, en kalinanada japwilim omui Ol, pwe japwilim omui Ol en pil kalinanada komui. ² Duen komui kotiki on i er manaman, en poedi uduk karoj, pwe a en ki on karoj, me komui ki on i er, maur joutuk. ³ A iet maur joutuk: Ren aja komui la, me komui ta Kot melel, o Iejuj Krijtuj, me komui kadarador. ⁴ I kalinana komui dar nin jappa, I kanikialar dodok, me komui kotiki don ia, I en wiada. ⁵ A met Jam ai, kom kotin kalinana kin ia pein omui linan, me I linanakier, ni ai mi re omui, ni jappa jaikenta mia. ⁶ I kajanjale on aramaj akan mar omui, me komui ki on ia er jan nin jappa. Irail udan noumui, a komui ki on ia er irail; a re kin kapwaiada omui majan. ⁷ A met re ajalar, me karoj, me komui ki on ia er, pwili jan komui. ⁸ A majan akan, me komui ki on ia er, i me I ki on irail er, o irail aleer o wewekilar melel, me I pwarado jan komui, o re pojonlar, me komui kadar ia dor. ⁹ I kin kapakapa kin ir, I jota kin kapakapa kin jappa, a irail, me komui ki on ia er, pwe noumui irail. ¹⁰ Pwe karoj me ai, iei

noumui; a karoj me noumui, iei ai o I linan kin irail lar. ¹¹ I jolar mi jappa, a mepukat mi jappa. I kola re omui. Jam ai jarau, kanikid irail ni mar omui, me komui ki *on* ia er, pwe irail en me ta men dueta kita. ¹² Ni ai mi re irail, I nikid irail er ni mar omui, me komui ki *on* ia er; I nikid irail er; jota amen ir jalonalar, jeri jalonala eta, pwe kijin likau en pwaida. ¹³ A met I koko wei re omui. I padaki wei mepukat nan jappa, pwe ai peren unjok en mi re 'rail. ¹⁴ I ki *on* irail er omui majan, o jappa kailon kin irail er, pwe irail kaidin kijan jappa, dueta, *nai* kaidin kijan jappa. ¹⁵ I jota kin poeki, komui en wa irail *jan* nin jappa, a pwe komui en pera wei *jan* irail me jued. ¹⁶ Irail kaidin kijan jappa, dueta *nai* kaidin kijan jappa. ¹⁷ Kajarau kin ir ala melel, pwe me melel omui majan. ¹⁸ Duen komui kadar ia don jappa, iduen I kadar ir alan jappa. ¹⁹ I kajarauila pein *nai* pweki irail, pwe irail kajarau kila melel. ²⁰ A kaidin mepukat eta, me I kapakapaki, a pil irail, me pan pojon ia pweki arail padak. ²¹ Pwe irail karoj en me ta men, duen komui Jam podidi *on* ia o *nai on* komui, pwe irail en pil me ta men re ata, pwe jappa en pojon, me komui kadar ia dor. ²² A linan, me komui ki *on* ia er, I ki *on* irail er, pwe irail en me ta men, dueta kita me ta men. ²³ *Nai on* irail, o komui *on* ia, pwe re en *jon* laieu, pwe jappa en aja, me komui kadar ia dor, o pok *on* irail, dueta komui pok *on* ia er. ²⁴ Jam, I men, irail, me komui ki *on* ia er, en pil mi waja, me I kin mi ia, pwe ren ududial ai linan, me komui ki *on* ia er, pwe komui pok *on* ia er mon jappa a tapidar. ²⁵ Jam ai pun, jappa jaja komui, a *nai* me aja komui, a mepukat ajaer, me komui kadar ia dor. ²⁶ O I kajale *on* irail er mar omui. O I pan pil kaleda i, pwe limpok ota, me komui poke kin ia er, en podidi *on* ir o *nai on* irail.

18

¹ IEJUI lao kotin majanier mepukat, ap kotila palilan pil

Kidron, o japwilim a tounpadak kan ian i: Matuel eu mi waja o, me i o japwilim a tounpadak kan koton on lole. ² A Iudaj me panala i, pil aja waja o, pwe Iejuj o japwilim a tounpadak kan kin purepure waja o. ³ Iudaj lao aleer pokon o papa kan jan ren jamero lapalap o Parijār akan, ap kokiieila lamp, o jer akan, o kapwa en pei kan. ⁴ A Iejuj me kotin manier meakaroj, me pan pit i, kotiei won irail majani on irail: Ij me komail rapaki? ⁵ Re jepen i: Iejuj men Najaret. Iejuj kotin majani on irail: Nai i. A Iudaj, me panala i, pil u ian irail. ⁶ Iejuj lao kotin majani on irail: Nai i, re ap puioki jan, pupodi on nan pwel. ⁷ A pil kotin kainoma re irail. Ij me komail rapaki? Irail inda: Iejuj men Najaret. ⁸ Iejuj kotin majani: I indai on komail er, me nai i. Ari, ma komail rapakin ia, en purewei jan mepukat! ⁹ Pwe lepen majan en pwaida, me a kotin majanier: Jota amen irail, me komui ki on ia er, me jalonalar. ¹⁰ A Jimon Petruj, me na kodlaj mia, ap uja pajan, päleki en jamero lapalap a ladu, päle pajan jalon a pali maun. A ladu o me ad a Malkuj. ¹¹ Iejuj ap kotin majani on Petruj: Kapure on om kodlaj nan deu a! Da, dal o, me Jam o kotiki on ia er, i ender nim? ¹² Ari, pokon o, o ar kaun, o papa en men Juj akan jaikidi Iejuj o jaliedi i. ¹³ O kalua maj ren Anaj, pwe i jam en Kaipaj a paud o jamero lapalap ni par o. ¹⁴ Iei i Kaipaj, me indai on Juj oko: Me mau, aramaj ta men en kam kila aramaj akan. ¹⁵ A Jimon Petruj o pil amen tounpadak idauenla Iejuj. A tounpadak men et, me jamero lapalap ajaer, ian Iejuj koton on nan matuel en jamero lapalap. ¹⁶ A Petruj u liki impan wanim o. Tounpadak teio, me jamero lapalap ajaer, pedoi jan kajokajoi on me jinjila wanim o ukelon on Petruj lole. ¹⁷ Jeripein o, me jinjila wanim, ap indai on Petruj: Kaidin amen ren tounpadak kan en aramaj men et koe? A inda: Nai jo. ¹⁸ A ladu o papa kan u waja o, jaunda kijiniaia, pwe a kapau; irail raneran ia, a Petruj pil ian u raneran.

¹⁹ Jamero lalalap ap kalelapok ren Iejuj duen japwilim a tounpadak kan o duen a padak. ²⁰ Iejuj kotin japon i: I padapadak janjal on jappa; anjau karoj I kaukawewedar nan jinako ke o nan im en kaudok, waja me Juj oko karoj kin pokon pena ia; a jota man meakot, me I padak waja rir. ²¹ Da me kom peidokki re i? Kalelapok ren me ron ia er, me I padaki on irail er, kilan, re aja, me I indada. ²² Ni en Iejuj a kotin majani met, amen jan ren papa ko, me uda impa, ap pikir jilan en Iejuj indada: Iduen om japon on jamero lapalap? ²³ Iejuj kotin japon i: Ma ai lokaia jued, koe ap kadede ki duen a jued, a ma me pun menda koe pikir ia? ²⁴ A Anaj ap kadar won jenjal ren jamero lapalap Kaipaj. ²⁵ A Jimon Petruj u, raneran irail ap indai on i: Ele koe pil amen a tounpadak kan? A kamamada indada: Nai jo. ²⁶ Ladun jamero lapalap amen, me jauneki ol o, me Petruj pale jan jalon a, ap indada: Kaidin koe me i kilaner re a nan matuel o? ²⁷ Petruj ap pil kamamada. Malek madan kakorotada, ²⁸ Irail ap kalua jan Iejuj ren Kaipaj, walan nan im en kadeik. Ari, me jankonai. A irail jota pedelon on nan im en kadeik, pwe re de kajaminela pein irail, pwe re en kak on tunole paja. ²⁹ Pilatuj ap pedoi won re irail indada: Da me komail karauneki aramaj men et? ³⁰ Irail japon indan i: Ma men et jota me jued amen, je jota pan panalan komui i. ³¹ Pilatuj ap majani on irail: Pein komail ale i, kadeikada i duen omail kapun. Juj oko ap indai on i: A jota muei on kit, jen kamela amen. ³² Pwe majan en Iejuj en pwaida, me a kotin majanieda, pwen kajaleda, duen a pan kamatala. ³³ A Pilatuj pur on nan im en kadeik ekeredo Iejuj, kalelapok re a: Komui Nanmarki en Juj akan? ³⁴ Iejuj kotin japon i: Kom indada mepukat jan nan pein omui pam? De akai indai on komui duen nai? ³⁵ Pilatuj japon: Da, men Juj amen nai? Toun jap omui o jamero lapalap akan pana don ia komui; da me komui wiadar? ³⁶ Iejuj

kotin japen: Ai wei kaidin men jappa et. Ma ai wei men jappa et, nan ai papa kan pan pepeita, pwe I ender pan panalan Juj akan; a kaidin ai wei anjau wet, ³⁷ Pilatuj ap indai on i: Ari, Nanmarki amen komui? Iejuj kotin japen: Komui me inda, me Nanmarki amen nai. I me I ipwikidier o pwara kidon jappa pwe I en kadede melel. Kijan melel akan kin roneron nil ai. ³⁸ Pilatuj indai on i: Dakot melel? A lao indawei mepukat, ap pil pedoi on ren men Juj indai on irail: I jota man diar dip a. ³⁹ A tiak eu mi re omail, i en lapwada meamen ni paja. Komail jo men, i en lapwadan komail Nanmarki en Juj akan? ⁴⁰ Irail karoj pil weriwereda indada: Kaidik men et, a Parapaj! A Parapaj me lolap amen.

19

¹ PILATUJ ap ale Iejuj wokida i. ² A jaunpei ko irada el en tek eu, rap kidan pon kadokenmai o kapwataki i likau waitata. ³ Re ap kai don i indada: Ion Nanmarki en Juj akan! O re pikir jilan i. ⁴ Pilatuj ap pil pedoi indai on irail: Kilan, i wa don komail i, pwe komail en aja, me i jota diaradar dip a. ⁵ Iejuj ap kotieila, kapwataki el en tek o likau pup waitata. A indai on irail: Kilan, jon en aramaj o! ⁶ Jamero lapalap o papa ko lao udial i, irail ap weriwereda indada: Kalopuela i! Kalopuela i! Pilatuj indai on irail: Pein komail ale i kalopuela i! Pwe i jota diar dip a. ⁷ Juj oko japen i: At kapun mia, a duen at kapun a pan kamatala, pwe a wiaki japwilim en Kot pein i. ⁸ Pilatuj lao ronadar mepukat, ap majapwekadar kaulap, ⁹ O purelon on nan im en kadeik o, kalelapok ren Iejuj: Komui koti jan ia? A Iejuj jota kotin japen i. ¹⁰ Pilatuj ap indai on i: Komui jota japen ia? Komui jota aja, me i manaman on kapiti uk ala o pil manaman on kalopue uk ala? ¹¹ Iejuj kotin japen: Jota man om manaman en kaoe ia, ma a jo muei on komui jan poa. Ari, dip en me pana ia don komui er me lapa jan.

¹² Ari, Pilatuj ap jon kapitila i, a Juj oko weriwer indada: Komui kaidin kompoke pan Jija, ma komui pan kapitila men et. Meamen kajapwiladan nanmarki pein i kin palian Jija. ¹³ Pilatuj lao ronadar kajoi pukat ap kapwareda Iejuj, kaipokedi pon deun kadeik, waja me adaneki Pepment, a ni lokaia en Ipru: Kapata, ¹⁴ A i ran en onop on paja impan auer kawonu. I ari majani on Juj oko: Kilan, omail Nanmarki! ¹⁵ A re weriwareda: Jikenewei! Jikenewei! Kalopuela i! Pilatuj majani on irail: Da, i en kamela omail Nanmarki? Jamero lapalap akan japen: Jota at nanmarki, Jija eta. ¹⁶ I ari panalan irail i, pwen lopuela. Rap koledi Iejuj kaluala. ¹⁷ A pein i kotin wa a lopu, kotilan waja me adaneki wajan pondal, a ni lokaia en Ipru: Kolkata, ¹⁸ Waja re kalopuela i ianaki riamen, amen ni pali maun, a amen ni pali main, a Iejuj nan pun ara. ¹⁹ Pilatuj ap pil wiadar intin eu, kakonei on pon lopu o. A iet intin: Iejuj en Najaret, Nanmarki en Juj akan. ²⁰ Juj akan me toto, me wadokedi intin wet, pwe waja Iejuj kotin lopuela ia, me jalon kanim o. A intin o wiauiet ni lokaia en Ipru o Krik o Latatin. ²¹ Ari, jamero lapalap oko potoan on Pilatuj: Der intiniedi: Nanmarki en Juj akan, a me a indada: Nai Nanmarki en Juj akan! ²² Pilatuj japen: Me i intiniedier, i eta ai intin. ²³ Jaunpei ko lao kalopuela Iejuj, rap ale japwilim a likau kan, lepuk pajan, wiakida pakij paieue, pakij eu on amen amen en jaunpei ko o pil japwilim a jakit, me jo deidei pena, a pon ta jan poa lel pa. ²⁴ Irail ap kajoi nan pun arail: Kitail ender ter pajan i, a kadoropwaki, me pan aneki, pwe kijin likau en punala, me indinda: Irail nek pajan ai likau kan nan pun ar o kadoropwa ai jakit. Iei me jaunpei ko wiakida mepukat. ²⁵ A in en Iejuj u ni tapin lopu en Iejuj, o ri en in a Maria, en Kleopaj a paud, o Maria men Makdala. ²⁶ Iejuj lao kotin majani in a o tounpadak men u imp a me a kotin kupura mauki, ap kotin majani on in a: Li, kilan

noum ol! ²⁷ Ap kotin majani on tounpadak o: Kilan in om! Ari, jan ni auer ota tounpadak o apwali i. ²⁸ Iejuj lao kotin manier, me meakaroj nikier, ap kotin majanier: I men nim pilada, pwe kijin likau en punala. ²⁹ A kajak mi waja o, me audeki pineka. Irail kaduedi lim eu nan pineka, ki on ni alek apot, kidalan ni jilan i. ³⁰ Iejuj lao kotin uraker pineka, ap kotin majani: A nikier. I ari kotin kamotauiedi kadokenmai, kadarala nen e. ³¹ Juj oko ap poeki ren Pilatuj, me nä arail en katipitip pajan o ren wijiki jan, pwe war arail ender lanelan nin lopu ran en japat. Pweiei ran o ran en kaonop, pweiei ran en japat o me lapalap. ³² Jaunpei ko ap kai on, katip pajan nä en me pali et o en me teio, me ian lopuelar. ³³ A re lao kai on Iejuj o diaradar, me a matalar, rap jota katip pajan aluwilu a kan. ³⁴ A jaunpei men dokoki katieu pot panepan a; madan nta o pil kujekujewei. ³⁵ A me udial mepukat, kin kadede o a kadede me melel, o a aja, me a kin kadede, iei me melel, pwe komail en pil pojon. ³⁶ Pwe mepukat wiauier, pwe kijin likau en punala: Aluwilu a jota pan tip pajan. ³⁷ O pil eu kijin likau kin inda: Irail pan kankakil i, me re dokodi. ³⁸ Murin mepukat Iojep men Arimatia, tounpadak en Iejuj amen, ari me rir, pweki a majak Juj oko, ap poeki ren Pilatuj, en mueid on i kalep en Iejuj. Pilatuj ari mueid on i. I ari waiki jan kalep en Iejuj. ³⁹ Nikodemuj me poto don Iejuj ni pon, pil kodo, wado paun epuki en potik en mire o aloj. ⁴⁰ Irail ap ale kalep en Iejuj, kidimki pena likau linen kai ianaki pomau kan, duen tiak en Juj akan, ni ar kin jarepedi. ⁴¹ A waja me a kotin lopuela ia, matuel eu mia ia, a nan matuel jousjou kap eu mia, me jaikenta amen jaredi ia. ⁴² I waja me ira nekidala Iejuj, pweki ran en kaonop en Juj akan, o jousjou me koren.

20

¹ NI ran kaieu en wik Maria men Makdala pwara don joujou o nin joran, a jaikenta ran pajan, ap diaradar, me takai o katapur janer mon joujou o. ² I ap tana wei, ko don Jimon Petruj o tounpadak teio, me lejuj kotin kupura mauki, indai on ira: Irail wa janer Kaun o nan joujou o, a je jaja, waja re kidi on ia i. ³ Petruj ari koieila o tounpadak teio ap ko don joujou o. ⁴ Ira wiaki eu tana wei, a tounpadak teio me madan mon Petruj lel joujou maj. ⁵ A lao itioiki, ap kilanada likau linen wonon, ap jota pedelon on lole. ⁶ Jimon Petruj ap kokodo idauen i, ap pedelon on nan joujou o, diarada likau linen ko wonon. ⁷ O lim en pудо me pira a kadokenmai, me jota ian likau linen ko; a lim pena waja toror. ⁸ A tounpadak teio me tion don joujou o, ap pil ko on lole; i ari diarada o pojonla. ⁹ Pwe ira kaikenta weweki kijin likau, me a en iajada jan a matala, ¹⁰ Tounpadak ko ap pur oner nan deu 'ra. ¹¹ A Maria u liki jal on joujou o janejan. O ni a janejan a poridi, kilanlon on nan joujou o, ¹² Kilanada tounlan riamen momod ia, kapwateki likau pwetepwet, amen liman kadokenmai a amen liman aluwilu a kan, waja kalep en lejuj kotikot iaer, ¹³ Ira ari majani on i: Li, da me koe janejanki? A indai on ira: Aki irail wa janer ai Kaun, a i jaja, waja re kidi on ia i. ¹⁴ A lao indada met, ap joupei wei kilaner lejuj kotia u o jaja, me i lejuj. ¹⁵ lejuj kotin majani on i: Li, da me koe janejanki? Ij me koe kin raparapaki? A kiki on, me i me jaumat o, ap indan i: Main, ma komui wa janer i, indai on ia, waja komui kidi on ia i, i ap pan wala jan i. ¹⁶ lejuj ap kotin majani on i: Maria! I ari joupei on, potoan on i: Rapuni! Iet wewe: Jaunpadak. ¹⁷ lejuj kotin majani on i: Der jair ia, pwe I kaikenta pwarala ren Jam ai, a kola ren ri ai kan, kaire kin irail, I kokodala ren Jam ai o Jam omail, ren ai Kot o omail Kot, ¹⁸ Maria men Makdala kodo

kaireki tounpadak kan, me a kilanadar Kaun o, o me a kotin majani on i mepukat. ¹⁹ Lao nin jautik en ran ota, ni ran kaieu en wik, ni wanim ko me ritidier, waja tounpadak kan pokon pena ia, pweki ar majak Juj oko, Iejuj ap kotido u nan pun arail, majani on irail: Komail popol! ²⁰ A lao majaniada met, ap kajale on irail lim a kan o panepan a. Tounpadak kan ap perenda ni ar kilanada Kaun o. ²¹ Iejuj ap pil kotin majani on irail: Komail popol! Duen Jam o kadar ia do, iduen I kadar komail la. ²² A lao majanier met, ap nidi on irail majani: Komail ale Nen jarauil! ²³ Me komail pan lapwada dip ar akan, re lapwadar; o me komail katenedie dip ar akan, pan tenedier. ²⁴ A Tomaj amen ekriamen, me adaneki Didimoj, jota ian irail, ni Iejuj kotin pwarador. ²⁵ Tounpadak teio ap indai on i: Je kilaner Kaun o. A i me indai on irail: Ma i jota pan kilan lip en mata nan lim a kan, o kilon on nan lip en mata jondi en pa i, o kilon on pa ni panepan a, i jota pan pojon. ²⁶ Murin ran walu japwilim a tounpadak kan pil pokon pena, o Tomaj ian irail. Wanim ko lao ritidier, Iejuj ap kotido, u nan pun arail majani: Komail popol! ²⁷ Ap kotin majani on Tomaj: Kido jondin pa om o kilan pa i kat, o kido pa om, kilon on nan panepan ai, o der jopojon, a pojon ta! ²⁸ A Tomaj japen indan i: Ai Kaun o ai Kot! ²⁹ Iejuj kotin majani on i: Pweki om kilan ia er, koe pojon kilar, a meid pai, me kaikenta kilan ap pojon. ³⁰ Kilel toto me jo intinidier nan puk wet, me Iejuj kotin wiadar nan pun en japwilim a tounpadak kan. ³¹ A mepukat me intinidier, pwe komail en pojon, me Iejuj me Krijtuj japwilim en Kot Ol. O komail en pojon ap aneki maur pweki mar a.

21

¹ A MURIN mepukat Iejuj pil kajale on tounpadak kan pein i pon le en Tiperiaj; a iet duen a kajaledar: ² Jimon

Petruj o Tomaj, me adaneki Didimoj, o Natanael men Kana nan Kaliläa, o nain Jepedäuj ol oko, o pil japwilim a tounpadak riamen me pokon pena,³ Jimon Petruj indai on irail: I pan kola laid. Irail indai on i: Je pil pan ian uk. Irail ari koieila, kereda pon kijin jop pot. A ni pon o re jota jaikidi meakot.⁴ A lao waja ranier, Iejuj ap kotikot ni oror, a japwilim a tounpadak kan jaja, me i Iejuj.⁵ Iejuj ap kotin majani on irail: Jeri ko, jota kan omail? Re japen i: Jota.⁶ A kotin majani on irail: Kaduedi uk o pali maun en jop o, a komail pan diarada. Irail ap kaduedi; re ap jolar kak apiada pweki mam toto.⁷ Tounpadak o, me Iejuj kotin kupura mauki, ap indai on Petruj: Iei Kaun o. Jimon Petruj loa ronadar, me i Kaun o, ap pira on a jakit en liki pwe a kilijo, ap lujedi on nan le o.⁸ A tounpadak tei kan jejei kodo nan kijin jop, pwe re jo doo jan jap o, ele tipon en pa riepuke, urakido uk o mam oko.⁹ Irail leler jap, rap diaradar kijiniai o mam oko mi poa o prot.¹⁰ Iejuj ap kotin majani on irail: Wado kijan jaik omail!¹¹ Jimon Petruj ap koda waikelon don nan jap uk o, me dir en mam kalaimun epuki limek jilimen; mam me toto, ari jo, uk jota olar.¹² Iejuj kotin majani on irail: U kodo mana! A jota amen ren tounpadak kan kak idok re a: Ij komui? Pwe re ajaer, me i Kaun o.¹³ Iejuj ap kotido limada prot, nek on irail o pil mam oko.¹⁴ A i me kajilepak en Iejuj a kotin kajale on japwilim a tounpadak kan pein i, murin a iajada jan a matalar.¹⁵ Irail lao manaer. Iejuj ap kotin majani on Jimon Petruj: Jimon, nain Iona, koe kin pok on ia mon mepukat? A i potoan on i: Ei Main, ir me mani, me i kin pok on ir. A kotin majani on i: Apwali nai jippul akan!¹⁶ A pil majani on i kariapak: Jimon, nain Iona, koe kin pok on ia? A japen i: Ei Main, ir me kotin mani, me i kin pok on ir. A kotin majani on i: Apwali nai jip akan!¹⁷ A kotin majani on i kajilepak: Jimon, nain Iona, koe kin pok

on ia? Petruj ap mamauki a peidok pan jilepak: Koe pok on ia? A potoan on i: Main, ir me kotin mani meakaroj, re kotin mani, me i kin pok on ir. Iejuj kotin majani on i: Apwali nai jip akan! ¹⁸ Melel, melel I indai on uk, ni om manakap koe pein pirai uk pena, ap alu wei waja, me koe mauki. A koe lao likailapala, koe nek kida wei pa om akan, a amen pan pirai uk edi o kalualan waja, me koe kan kola ia. ¹⁹ I me a kotin kokop kidar, duen a pan kapinaki Kot a matala. A lao kotin majanier met, ap majani on i: Idauen ia! ²⁰ Petruj ap joupewei, kilan tounpadak o idauen ira, me Iejuj kotin kupura mauki o me pil mi pan kupur a ni kamadip o kalelapok: Main, ij i, me pan pan komui la? ²¹ Petruj lao kilaner i, ap indai on Iejuj: Main, menda men et? ²² Iejuj kotin majani on i: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? Koe en idauen ia! ²³ Kajoi pot et ap loloki jili nan pun en jaulan kan, me dene tounpadak o jota pan mela. A Iejuj jota kotin majanier, me a jota pan mela, a: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? ²⁴ Iet tounpadak, me kadele mepukat o intiniedier mepukat; a je aja, me a kadede me melel. ²⁵ A jon toto, me Iejuj kotin wiadar a ma irail karoj pan intinidi, i lamelame, me jappa jota itar on koledi puk kan, me pan intinidi.

Kadede Kap Pjam Akan

The New Testament and Psalms in the Pohnpeian language of the
Federated States of Micronesia (old translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2014-11-10

Updates

eBible.org

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 Nov 2018 from source files dated 8 Oct
2018

1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02